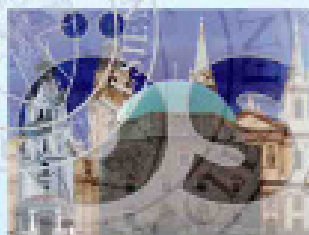

Kaposvár • Pécs • Szombathely • Zalaegerszeg

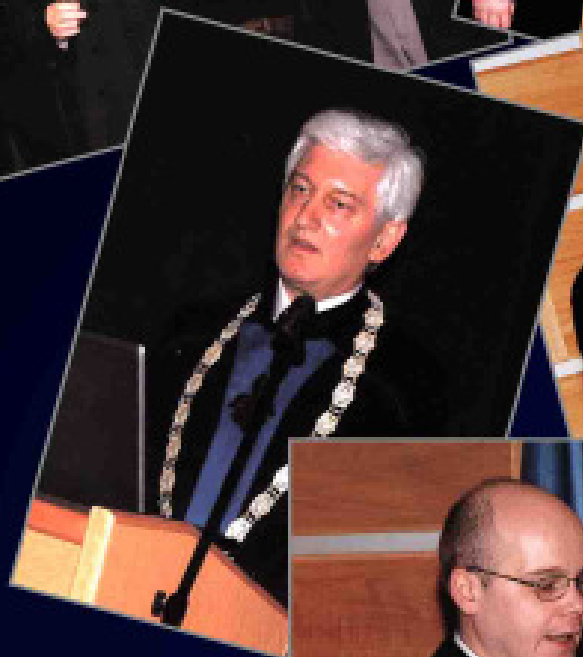
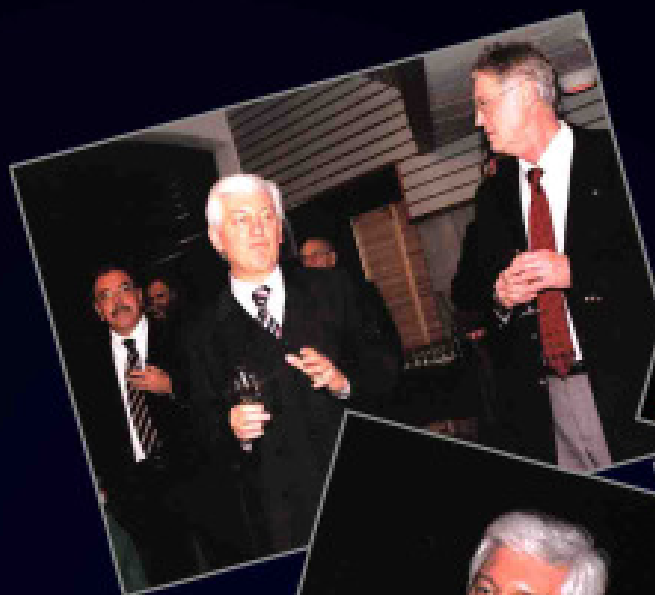

BŐSZEKÖTŐ

A Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Korának információs lapja, XV. évfolyam 4. szám, 2006. január

Boldog új évet!
Boldog új évet!
Boldog új évet!
Boldog új évet!

Boldog új évet!

15 éves jubileumi ünnepség

**A Pécsi Tudományegyetem
Egészségtudományi Kar
információs lapja**

Felelős kiadó:

Prof. dr. Bódis József
egyetemi tanár, mb. dékán

Főszerkesztő:

Oláh András
adjunktus
a Kari Média Bizottság elnöke

Szerkeszti:

a Kari Média Bizottság

Szerkesztő:

Dr. Nagy Gábor
tanársegéd

Grafika, design:

Roznár József
adjunktus

Szerkesztőség:

7621 Pécs, Vörösmarty u. 4.
Tel: (72) 513-670/613
Fax: (72) 513-671
E-mail: osszekoto@etk.pte.hu

Nyomdai munkálatok:

PTE ÁOK Nyomda

Nyomdavezető:

Ollmann Ágnes

2007. január

Tartalomjegyzék

PTE ETK fennállásának 15 éves évfordulója	4.
Felvételizők Napja	6.
Sürgősségi Napok az ETK-n	7.
Ápolók országos találkozója - Győr	8.
A dietetikus képzés jubileumi ünnepe	9.
Hallgatói Erasmus beszámoló	10.
Az 1956-os események 50. évfordulója	12.
Tudja-e? Érdekl-e? III. forduló válaszai és az IV. forduló kérdései	12.
Tájékoztató a Kari Tanács üléséről	13.
IN MEMORIAM - Dr. Kelényi Gábor	25.
Rövid híreink	27.
Tallózó	27.
Kalendárium IV.	28.

Vers Újévre

„Egy év megint elrepült felettünk,
Egy évvel csak öregebbek lettünk,
Ügyes idő: úgy tudja csinálni,
hogy a hajon, az arcon se látni.

Ő nem érzi, te vetted csak észre,
hogy az idő lassan kicserélte.
Te őrajta, ő meg talán máson
kapja rajt az időt a lopáson.

Ismerted a jókedvű kovácsot,
sokáig de egyformának látszott,
s ma, hogyha a boltból kifelé megy,
nem ölelgeti a menyecskéket.

Száll az élet csengős ifjúsága,
fordulókon nézel csak utána.
Holnap már a ragyogó újévben
cimbalmoznak lábaid a jégen.”

/Simon István/

A PTE Egészségtudományi Kar fennállásának 15 éves évfordulója

A Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kara fennállásának 15 éves évfordulója alkalmából a PTE Vargha Damján Konferenciatermében 2006. november 17-én ünnepséget szervezett. Az ünnepség első részében megtartott tudományos ülésen képzési központként Karunk egy-egy oktatója, valamint a kari doktori iskolában PhD fokozatot megszerzett munkatársai tartottak előadást tudományos tevékenységükről.

Előadások:

- Prof. dr. Figler Mária főiskolai tanár, intézetigazgató

Pécsi Képzési Központ

A funkcionális élelmiszerek

- Dr. Laky Rezső főiskolai tanár, tanszékvezető
Zalaegerszegi Képzési Központ

Szögstabil osteosynthesis

- Prof. dr. Bogner Péter egyetemi tanár, tanszékvezető-helyettes

Kaposvári Képzési Központ

A szöveti kompartmentek szerepe a diffúziós képpalkotás kontrasztjának kialakításában

- Prof. dr. Döbrönte Zoltán egyetemi tanár, tanszéki csoportvezető

Szombathelyi Képzési Központ

Az endoscopos sphincterotomia késői eredményei megtartott epehólyagú betegeknél

- Dr. Kriszbacher Ildikó egyetemi docens, intézetigazgató-helyettes

Pécsi Képzési Központ

Szezonális változások, valamint az időjárás hatása a szívinfarktus gyakoriságára Magyarországon 2000-2004 között

- Dr. Betlehem József főiskolai docens, oktatási dékán-helyettes

Pécsi Képzési Központ

A fizetett és nem fizetett munka hatása az ápolók egészségi állapotára

A tudományos munkaülést ünnepi kari tanácsülés követte, melyet prof. dr. Bódis József egyetemi tanár, az MTA doktora, mb. dékán nyitott meg. Az esemény rangját emelte, hogy elfogadta Karunk meghívását és köszöntőt mondott dr. Szili Katalin a Magyar Országgyűlés elnöke, Dr. Tasnádi Péter, Pécs Megyei Jogú Város polgármestere, prof. dr. Lénárd László egyetemi tanár, az MTA levelező tagja, a Pécsi Tudományegyetem rektora, prof. dr. Kovács

L. Gábor egyetemi tanár, az MTA levelező tagja, a PTE Orvostudományi és Egészségtudományi Koordinációs Központ mb. elnöke, valamint prof. dr. Németh Péter egyetemi tanár, az MTA doktora, a PTE Általános Orvostudományi Kar dékánja.

Dr. Komáromy László emeritus főiskolai tanár, dékáni tanácsadó Dékán Úr felkérésére a Kar elmúlt 15 évéből idézett fel mozaikokat, majd a képzési központok igazgatói ismertették tevékenységüket. Először Dr. Kelemen János főiskolai tanár, a Kaposvári-, majd Dr. Csere Tibor főiskolai tanár, a Pécsi- és Dr. Lakner László főiskolai docens, a Szombathelyi-, végül Zsigmond Edit adjunktus, a Zalaegerszegi Képzési Központ igazgatója tartotta meg összegzését.

A program következő részében kitüntetések átadása következett. Karunk Tanácsa által alapított „Pro Facultate Scientiae Sanitatis” megnevezésű emlékérmeket ítélte meg Dr. Szili Katalin asszonynak, a Magyar Országgyűlés elnökének, valamint Pál Zoltán Munkácsy díjas szobrászművészeknek.

A Karunk vezetésének döntése értelmében a Kar fennállásának 15 éves évfordulója alkalmából az Egészségtudományi Kar jogelődjeként a főiskolai képzés alapító okiratát díszes kivitelben adományozta a Kar korábbi főigazgatói, illetve dékáni megbízást betöltő vezetőinek.

Dr. Keller Gábor egyetemi tanár nevében felesége Dr. Keller Gáborné vette át a kitüntetést. Az elismerésben részesült még: Dr. Buda József emeritus főiskolai tanár, dékáni tanácsadó, Dr. Tahin Tamás főiskolai tanár director superior emeritus, dékáni tanácsadó, prof. dr. Sulyok Endre egyetemi tanár, az MTA doktora, prof. dr. Kovács L. Gábor egyetemi tanár, az MTA levelező tagját, az Orvostudományi és Egészségtudományi Koordinációs Központ megbízott vezetője.

A kitüntetések átadását követően Dékán Úr bejelentette, hogy a Kar minden munkatársa – legalább 1 éve Karunk állományának a tagja – 1 havi alapilletményének megfelelő jutalomban részesül az ünnepség alkalmából, egyben mindenkinek megköszönte a Karért végzett áldozatos munkáját.

Az ünnepségnek művészeti programok is részét képezték, melynek keretében a PTE Művészeti Kar Zeneművészeti Intézetének hallgatói Neumeyer Károly főiskolai docens vezetésével fúvós kvartettet adtak elő, valamint külön kiemelendő, hogy Karunk hallgatóinak részvételével működő „FONTI FIVE” táncsoport bemutatójával zárult az ünnepség. Az ünnepi program állófogadással zárult.

Felvételezők Napja

2006. november 18-án került megrendezésre az immár hagyományos Felvételezők Napja a PTE Romhányi György Aulájában.

A rendezvény célja, hogy a régióban élőknek bemutassa a Pécsi Tudományegyetem karait és képzéseiket. Az idén a résztvevők száma a korábbi éveket meghaladta. A program nyitányaként Dr. Bókay Antal oktatási rektor helyettes nyitotta meg és tartott tájékoztatót a 2007. évi felvétellel kapcsolatos változásokról, majd a Táncoló Egyetem hallgatói mutatkoztak be.

A karok 30 percen röviden bemutatkozhattak az érdeklődőknek. Mivel Karunk részére az aulában felállított színpad került kijelölésre – alkalmazkodva az újonnan kialakított marketing stratégiához és a felvételezők igényeihez – a szóbeli tájékoztatást látványos gyakorlati bemutatóval ötvöztük. Karunk ezen újítását sikeresnek értékelhetjük és az egyetemi marketing osztály munkatársainak külön elismerését is elnyerte a program. Az érdeklődők számának növelése céljából a Karunk hallgatóinak részvételével működő Fonti Five táncsoport bemutatót tartott, a kari demonstrációs eszközök igénybevételével kivitelezett gyakorlati bemutatóval párhuzamosan az érdeklődők tájékoztatást kaptak a Kar történetéről, szakjainkról, a kollégiumi-, a hallgatói-, a juttatási- és az elhelyezkedési lehetőségekről is.

Ezen felül az aulában felállított standnál számos érdeklődő részére nyújtottak felvilágosítást a Humánpolitikai és Marketing Osztály, a Tanulmányi Osztály munkatársai és a Kar felkészített hallgatói.

A kari stand iránti figyelem felkeltése és fenntartása érdekében testzsírmérést, vérnyomásmérést valamint táplálkozási- és életmód tanácsadást is végeztek munkatársaink. Nagy népszerűségnek örvendtek továbbá a különböző bemutatott demonstrációs eszközeinek is (pl.: táplálkozási pira-

mis, anatómiai mulage, csontváz) a hallgatói élet eseményeiből készített és folyamatosan vetített fotósorozat is.

A Felvételezők Napjának hatékony megszervezésében az alábbi személyek vettek részt:

Oláh András adjunktus, dékáni hivatalvezető
Goldbach Julianna marketing referens
Csókás Norbert igazgatási ügyintéző
Dr. Vas Gábor ügyvivő szakértő
Marton József tanársegéd
Dr. Nagy Gábor tanársegéd
Bobály Viktória -Fonti Five - biológia-egészségtan-tanár hallgató
Brunner Zsófia gyógytornász hallgató
Fontányi Gréta koreográfus, táncsoport vezető
Honti Levente ápoló hallgató
Hüse Brigitta - Fonti Five - gyógytornász hallgató
Kovács Norbert mentőtiszt hallgató
Paljunite Alina - Fonti Five - ápoló hallgató
Petrovics Maja ápoló hallgató
Piegl Zsanett ápoló hallgató
Solténszky Mátyás mentőtiszt hallgató
Takács Judit Fonti Five gyógytornász hallgató

Humánpolitikai és Marketing Osztály

Sürgősségi napok az ETK-n

A PTE ETK Klinikai és Ápolástudományi Intézetéhez tartozó Ápolástudományi és Sürgősségi Ellátási Tanszék az egyik legfiatalabb tanszék. Ez azt is jelenti, hogy még több mint egy évet kell arra várunk, hogy az első mentőtiszt hallgatók oklevelet kapjanak. Ezért is érezzük fontosnak, hogy amikor csak lehet, hallassuk a hangunkat, bemutakozzunk, jelezzük, hogy vagyunk.

Többek között erre is remek alkalom volt a 2006. novemberében megrendezett I. Pécsi Sürgősségi Napok. A rendezvény elsődleges apropóját az idén - az országban másodikként - megszerzett új sürgősségi szimulációs rendszer (METI) kipróbálása, beüzemelése, illetve a hozzá kapcsolódó instruktorképzés adta. A rendezvény első napján emellett a a Vöröskereszt támogatásával véradást is szerveztünk, kiegészítve a Sürgősségi Napokat szakmai programjait.

Az első két napon zajlott a képzés. A hallgatóság neves, magyar sürgősségi ellátásban dolgozó szakemberekből, oktatókból és tanszékünk munkatársaiból állt. Az előadó, Stefan Mönck Németországból érkezett. A közös nyelv az angol volt, amit annak ellenére nehezítésként éltünk meg, hogy jól felépített, követhető és érthető volt az előadás. Ugyanis nem csupán a szimulátor, mint demonstrációs eszköz bemutatása történt. Dr. Mönck azt is megmutatta, hogy milyen matematikai modell alapján ismeri a szoftver az élettani-kóreltani és farmakológiai törvényszerűségeket. E mellett még egy új, számunkra még idegen pedagógiai szemléletet is bemutatott, ami a szimulációs gyakorlatoknál nagy segítségére van a hallgatónak és az instruktornak is. A képzés végén a résztvevők alkalmassá váltak arra, hogy az új szimulációs rendszerrel megfelelő pedagógiai módszerek segítségével aktívan alkalmazzák az egészségügyi ellátó személyzet gyakorlati felkészítésében.

Hogy oldjuk a napi frusztrációinkat, és ne aggódjunk a „tananyag” miatt, illetve segítsük a személyes kapcsolatokat építését, a kétnapos képzés során vendégeink meglepedésére egy estét eltöltöttünk Villánykövesd egyik pincészetében.

A Sürgősségi Napok záróakkordjaként a harma-

dik nap a Tudományos Ülés volt. Ismert és elismert, hivatásukat a legmagasabb szinten űző szakembereket hívtunk meg: Dr. Göbl Gábor, OMSZ főigazgató helyettes, Dr. Mikos Borbála, BAZ megyei Kórház, osztályvezető főorvos, Dr. Göndöcs Zsigmond, OMSZ főigazgató helyettes, Dr. Puskás Tivadar, PTE ETK Szombathelyi Képzési Központ, főiskolai docens, Farkas Eszter, AMBU-Speeding Kft ügyvezető igazgató, Dr. Czirner József, OMSZ Közép-Magyarországi Régió, szakmai vezető. Az előadások gerincét a triage (sürgősségi betegosztályozás) adta. Ezt világitottuk meg a helyszíni és kórházi ellátás, a gyermek ellátás, az oktatás és néhány érdekes eset, illetve esemény szemszögéből. A rendezvény színvonalát emelte Oláh András és dr. Nagy Gábor irányításával rendezett demonstrációs-eszköz bemutatás, ahol a másodéves mentőtiszt hallgatók segítségével a vendégek bepillantást nyerhettek hallgatóink gyakorlati képzésébe, illetve megtekinthették a sürgősségi ellátás oktatás néhány fontos és egyben érdekes eszközét.

Ez úton szeretnénk tanszékünk nevében még egyszer köszönetet mondani mindazon munkatársunknak, hallgatóinknak, és a programok résztvevőinek, akik a rendezvény szervezésében és lebonyolításában bármi módon segítséget nyújtottak.

Marton József
Tanársegéd

Ápolástudományi és Sürgősségi Ellátási Tanszék

Főiskolát és egyetemet végzett ápolók VII. országos találkozója - Győr

A győri Széchenyi István Egyetem Petz Lajos Egészségügyi és Szociális Intézete és a Petz Aladár Megyei Oktató Kórház volt a házigazdája „A főiskolát és egyetemet végzett ápolók VII. országos találkozásának”.

A szakmai konferencián a Magyarországon egészségügyi képzést folytató egyetemek vezetői, oktatói, a diplomás ápolókat alkalmazó kórházak, egészségügyi intézmények vezető munkatársai vettek részt. A szakmai találkozó mintegy száz résztvevőjét június 8-án, csütörtökön 11 órakor kezdődő megnyitón dr. Szekeres Tamás, a Széchenyi István Egyetem rektora, dr. Varga Gábor, a megyei kórház főigazgató főorvosa és dr. Gardó Sándor, az egyetem Petz Lajos Egészségügyi és Szociális Intézetének igazgatója köszöntötte. A konferencián az Egészségügyi Minisztériumot Tóth Ibolya osztályvezető, Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kart prof. dr. Bódis József dékán, az Ápolási Szakmai Kollégiumot Csetneki Julianna elnök, a Magyar Ápolástudományi Társaság Betlehem József elnök, az Országos Szakdolgozói Kamarát Balogh Zoltán elnök képviselte.

A szakmai programban hét referátum és harminckilenc előadás hangzott el. A témák sokrétűek voltak: az ápolói kompetencia, a kétciklusú képzés, a doktori képzés, a betegjog kérdésköre, az ápolói pályaválasztás motivációi, az információ-áramlás jelentősége mellett a napi kórházi gyakorlat kérdéskörei szerepeltek a referátumokban. A konferencia keretében ápolási, gyógyítási eszközökből, berendezésekből rendezett kiállítást is megtekinthettek az egészségügyi találkozó szakemberei.

A konferencia másnapján kollegáimmal együtt 5 előadással képviseltük a Pécsi Tudományegyetem Zalaegerszegi Képzési Központját.

Elsőként Bujtor Anna főiskolai adjunktus tartott gondolatébresztő előadást „Mi köze az ápolóképzésnek a romák problémáihoz” címmel, melyben beszámolt egy új képzési anyag kidolgozásáról, melynek segítségével a leendő roma közösségi

gondozók a roma népesség körében szerepet vállalva képesek lennének elősegíteni a közösség, illetve a közösség tagjainak fejlődését.

A népbetegségnek számító magasvérnyomás-betegség diagnosztikájában, a hipertónia klinikai és farmakológiai kutatásaiban az ambuláns vérnyommérő monitorok nélkülözhetetlenné váltak. Egy konzorciumi pályázaton belül a PTE ETK Zalaegerszegi Képzési Központjának munkacsapata egy új szakképzettség nélkül használható, otthoni monitorozó készülék fejlesztésével kapcsolatos tájékoztatást és az igényfelmérést vállalta magára, melynek eredményeiről Dér Anikó tudományos segédmunkatárs számolt be.

Az otthoni szakápolás jelenlegi helyzetét mutatta be Zala megye tükrében Karvalics Melinda főiskolai tanársegéd, melyben a szolgáltatások elérhetőségének egyenlőtlenségét elemezte, nagy hangsúlyt fektetve a vizitszámok-, ellátottak korcsoportjainak alakulására, illetve a területi lefedettségére. Domján Péter főiskolai tanársegéd előadásában bemutatásra került az egészségügyet és a finanszírozást átfogó intelligens kártya hálózat terve, melynek segítségével fokozható a hatékonyság és csökkenthető a címkézetlen költségek száma. A kártya a későbbiekben az azonosítás biztonságának a növelésében és az ellenőrzésben játszik majd fontos szerepet.

Jómagam több éve a Nemzeti Program keretében megszervezésre kerülő mammográfiai vizsgálat eredményességét, hatékonyságát, a méhnyakrák-szűrés sikertelenségének okát, valamint a rákszűréssel szembeni attitűdöt vizsgálok és ezzel kapcsolatos legújabb kutatásom eredményeiről számoltam be.

Jóleső érzés töltött el bennünket, hogy az előadásokat követő pozitív visszajelzések alapján elmondhatjuk, valóban sikeresen mutatkozott be a szakmai közönség előtt is a fiatal, lendületes, aktív oktatói csapatunk.

Karamánné Pakai Annamária
tanársegéd

PTE ETK Zalaegerszegi Képzési Központ

A dietetikus képzés jubileumi ünnepe

Számos szakember régóta dédelgetett terve valósult meg, amikor 15 évvel ezelőtt útjára indult Pécssett a dietetikus képzés. A jeles évforduló alkalmából október 25-én a PAB Székházban került megrendezésre a jubileumi ünnepség. További megemlékezésre adott alkalmat, hogy a Humán Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet öt éves az idén. Az ünnepség mindezeken túlmenően helyet biztosított a Magyar Dietetikusok Országos Szövetsége (MDOSZ) Roadshow-jának is, így a résztvevők a múlt és a jelen eseményei mellett magas szintű szakmai előadásokat is hallhattak.

A megnyitón karunk dékánja, prof. dr. Bódis József az immáron „tinédzserkorából kilépett” dietetikus képzés jelentőségét hangsúlyozta, és reményét fejezte ki, hogy a folyamatos nehézségek leküzdését követően hamarosan az MSc képzés is megindulhat majd szakunkon a Bologna-folyamat keretében.

A bevezető előadásban Bonyárné Müller Katalin főiskolai docens asszony, fényképekkel illusztrálva mesélt arról, hogyan jutottunk el a 400 Ágyas Klinikai Tömb könyvtárának előteréből a Vörösmarty utcai elegáns épületig, miként javult a tankonyhai oktatás műszaki színvonala, és milyen fejlődésen ment keresztül a képzés, amíg a kezdeti hároméves tananyag az 1993/94-es tanévre négyéves képzéssé alakulhatott. Ezt követően a 2003/04-es tanévtől bevezetésre került a kredit alapú képzés, és végül a 2006/07-es tanévtől a Bologna-folyamatnak megfelelően kezdődhetett meg az oktatás. Felidéztek a tudományos diákköri munka megindulását, a tanulmányutakat és a tankonyhán lebonyolított főzőversenyeket is. Az első évfolyamra 16 fő iratkozott be, azóta 437-en vehették át a oklevelüket. Bonyárné Müller Katalin zárógondolatként hangsúlyozta mennyire szükséges volt a dietetikus képzés bevezetése Pécssett, hiszen „fontos azoknak a szakembereknek a képzése, akiknek óriási szerepe kell legyen a magyar lakosság helytelen táplálkozási szokásainak megváltoztatásában, a diétát igénylő betegek ellátásában, oktatásában, és egészségi állapotuk javításában”.

Ezt követően előadásában prof. dr. Figler Mária intézetigazgató asszony beszámolt az ötödik születésnapját ünneplő Humán Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet eddig elért eredményeiről. Az 55 tudományos előadás, a megjelent 44 publikáció, a hazai és nemzetközi tudományos együttműködések, és a számos sikeres pályázat bizonyítja, hogy kiválóan működő tudományos műhely jött létre az Intézetben belül. Az élelmiszer- és táplálkozástudománnyal kapcsolatos kutatások mellett európai normákhoz igazodó, gyakorlatias, külföldön is elismert képzési struktúrát sikerült kialakítania az Intézetnek a dietetikusok oktatásában.

A Magyar Dietetikusok Országos Szövetsége szintén fennállásának 15 éves évfordulóját ünnepli az idén, ez alkalomból Kubányi Jolán, a Magyar Egészségügyi Szakdolgozói Kamara (MESZK) általános alelnöke, az MDOSZ korábbi elnöke köszöntötte az ünnepség résztvevőit, és tartott előadást a Szövetség jubileumáról.

A délelőtt további részében tudományos előadások hangzottak el: A táplálkozás népegészségügyi jelentősége (dr. Vörös Ágnes, ÁNTSZ), Tejtermék-imitátumok valós tápértéke és a fogyasztói értékítélet (Szabó Szilvia, PTE ETK), A terhes nők folsav ellátottságának vizsgálata (Armbusz Simon, PTE ETK) témakörökben.

A párbeszédekben bővelkedő ebédszünet után az MDOSZ Roadshow előadásaira került sor.

Antal Emese, az MDOSZ elnöke a dietetikus szakma aktualitásairól tartott bevezetője után Henter Izabella a Dietetika Európai Oktatási és Hivatásgyakorlási Irányelvei (EDBS) kidolgozásának részleteiről és a végzett dietetikusokkal szemben támasztott elvárásokról beszélt. Előadásában kitért az egészségügyi finanszírozás kérdéseire és a dietetikusokra vonatkozó törvények, rendeletek, jogszabályok ismeretének fontosságára.

Az MDOSZ PR partnere, a PR Agent Kft. képviselőjében Szigeti Györgyi a marketing és PR tevékenység jelentőségét hangoztatta az egészségügyi ágazatban és a dietetikus mindennapi munkájában. A délutáni szekció további előadásainak témái:

A kommunikáció és a média jelentősége az információ közvetítésében (Antal Emese), Szakmai módszertani ismeretek (Lelovics Zsuzsanna, MDOSZ Tudományos Bizottság elnöke), A dietetikus szakma menedzselése a mindennapokban (Rábenspeck Réka, Siófoki Városi Kórház), Fitness, wellness, sporttáplálkozás (Szabolcs Mariann, PTE ETK), Aktualitások a kamara területi szervezeteiről (dr. Kriszbacher Ildikó, PTE ETK, MESZK Baranya Megyei Területi Szervezete elnöke).

A kávészünetet követően Bonyárné Müller Katalin előadásából megismerhettük a régió dietetikai helyzetképét, jövőképét, majd egy hosszabb kerekasztal beszélgetésen nyílt mód az előadásokkal kapcsolatban felmerült gondolatok megbeszélésére, valamint a szakmai eszmecserére. Az egésznapos rendezvény zárásaképpen a dietetikusok és a lakosság szoros kapcsolatának hangsúlyozása céljából lakossági fórumra került sor a PTE ETK Vörösmarty utcai épületében.

A jubileumi ünnepség méltó módon emlékezett meg a dietetikus képzés 15. évfordulójáról, a számos magas színvonalú előadás valamennyi résztvevő számára gondolatébresztő volt és bizonyára serkentően hat a további dietetikus munka tekintetében.

Armbruszt Simon
ügyvivő szakértő

Humán Táplálkozástudományi és Dietetikai
Intézet

Hallgatói Erasmus beszámoló

Finnország, a hó, a jég és a Mikulás hazája. Mikor elnyertem az ösztöndíjat hittem is meg nem is. Igazán akkor tudatosult bennem, hogy MEGYEK, mikor egy igen melegecske februári délután sután ácsorogtam Ferihegy II.-n. Éppen csak összeismerkedtem Rékával, aki az előttem álló három hónapban lakótársam volt. Az első akadályt, ami számomra repülőút volt egész könnyen vettem, bár kicsit tartottam tőle. Amikor megérkeztünk Helsinki repterére akkor ért minket az első meglepetés, ugyanis a kellemes magyar télből egy igazi mínusz húsz fokal, térdig érő havas finn télbe csöppentünk. Ezután következett a csak finn nyelven íródott buszmenetrend megfejtése, ugyanis az egyetem ahová készültünk Helsinkitől 250 km-re Raumában volt. Hajnalban érkeztünk ebbe a gyönyörű tengerparti kisvárosba, ahol a busznál fogadott minket Ulla Koskinen, aki később minden

kisebb-nagyobb problémánkat igyekezett megoldani. Elkalauzolt szállásunkra, ami egy nővérszálló volt, mindkettőnk részére külön szobával, konyhával, nem messze az egyetemtől, illetve közvetlenül a kórház mellett. Tehát igazán jó helyünk volt három hónapig.

Az első héten a papírjaink intézésével és a város megismerésével töltöttük az időt. Ebben segítségünkre voltak a helyi egyetem diákjai és dolgozói. Na és nem kis meglepetésünkre néhány ott élő honfitársunk is.

Az első három hetet egy várandós gondozóban, illetve családtervezési klinikán töltöttem, ahol a hazai védőnői munkakörbe tartozó feladatokat láttuk el. Egy kedves angolul is beszélő védőnővel járhattam családoknál, illetve végezhettem vizsgálatokat. Hasonlóan, mint itthon csak kicsit más eszközökkel és módszerekkel. De a kismamák sze-

rencsére nagyon türelmesek voltak, és ha tudtak angolul, szívesen kérdezgettek is.

A második három hétben a csecsemőket és kisgyermeket ellátó intézményben voltam, ahol nagy meglepetést okozott, hogy a védőnők mennyire szabad kezet kapnak. Szinte mindent mi csináltunk, még az oltásokat is, de szerencsére mindent lefordítottak, illetve volt olyan szülő, aki ajánlotta, hogy angolul is lehet a tanácsadás. De a legkedvesebb emlékem, mikor egy anyuka gyermekét elláttam és magyarul köszönte meg. Meglepően sokan és sokat tudtak rólunk, és érdeklődők voltak. Itt egy napot egy kedves Ghánai orvossal töltöttem, aki nagyon segítőkész volt és mikor megtudta, honnan jöttem felderült az arca és azt mondta: Puskás, foci!

A következő két hétben egy általános iskolában voltam, ahol az iskolai védőnői feladatokat láttunk el. Teljesen ugyan az, mint itthon, csak más módszerekkel és körülményekkel. A gyerekek közül aki jó angolos volt a tanárok elküldték hozzám így egyedül is dolgozhattam. Nagyon aranyosak voltak, még egy kis húsvéti műsorra is meghívtak, ahol ők énekeltek és zenéltek.

Az utolsó hely az idősök otthoni ellátásával foglalkozott. Ez kicsit távolabb esik a szakmától, de nagyon kedves, idős embereket ismerhettem meg általa.

Szerencsémre minden helyen olyan tapasztalt és kedves mentoraim voltak, hogy egy örök élménnyé tették ezt a három hónapot. Emellett előadásokat

is hallgattam a helyi intézményben, hétvégéken pedig utazásra volt lehetőségem, illetve a gyakorlat vezetőik és a koordinátorunk többször is vendégül látott minket otthonában. A helyi diákok is programokat szerveztek, hokimeccsre, szaunázni, moziba, szórakozni vittek minket, illetve egy kis síelést is szervezett a befagyott tengeren két védőnő. Lehetőség nyílt még egy két napos hajóútra Észtországba, illetve egy hasonlóra Svédországba.

Mindkét alkalommal egy többemeletes óriási hajóval utaztunk, külön kétágyas kabinban, nagyon kellemes körülmények között. A hajón pedig kaszinótól a játszótérig minden megtalálható volt. Az utolsó héten pedig a polgármesteri hivatalban szerveztek nekünk egy vacsorát, illetve szerveztünk egy Finn-Magyar

főző estét. A vacsorán pedig azon reményeiket fejezték ki, hogy minél több magyar hallgató utazik majd hozzájuk és ők is szívesen jönnek hozzánk.

Így a sok jó élménnyel hamar elmúlt a három hónap, de felejthetetlen élmény marad. Sok kedves, embert ismerhettem meg és láthattam hogyan működik egy a miénkhez olyan nagyon hasonló rendszer egy más országban. Így hát csak ajánlani tudom, hogy aki nem fél egy kis hótól bátran vállalkozhat egy ilyen útra, hatalmas tapasztalat és örök élmény lehet.

Szokolovics Judit
IV. évf. védőnő szak

Az 1956-os forradalom és szabadságharc 50. évfordulója

A Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kara az 1956-os forradalom és szabadságharc 50. évfordulója alkalmából ünnepséget rendezett a Pécsi Képzési Központ Vörösmarty utcai épületében 2006. október 19-én.

tatlanokról Dr. Molnár Lajos emlékezett meg. A beszámolók rendkívül személyes hangulatúak voltak.

A megemlékezéseket követően Gyurasics Éva másodéves védőnő szakos hallgató mondta el Wass Albert Üzenet hazá című versét.

A megemlékezést Prof. dr. Bódis József egyetemi tanár, az MTA doktora, mb. dékán nyitotta meg, majd 50 évvel ezelőtti eseményeket a résztvevők elevenítették fel. A moderátori feladatokat Dr. Buda József emeritus főiskolai tanár látta el.

A Pécsi Diákszlóparlamentről Dr. Debreczeni László főorvos, Pécsi Egyetemi Zászlóaljról Dr. Rozsos István emeritus egyetemi tanár, a Mecseki Látha-

Az ünnepség keretében került leleplezésre Pál Zoltán Munkácsy-díjas szobrászművész alkotása, tisztelegésként a hősök és az áldozatok előtt. Az emlékművet Prof. dr. Bódis József egyetemi tanár, az MTA doktora, mb. dékán és Varga Norbert HÖK elnök avatta fel. Az alkotás talapzatánál Karunk hallgatói a megemlékezés virágait helyezték el.

Dékáni Hivatal

Érdekl-e? – Tudja-e ?

A III. negyedévi forduló válaszai

1. „A nagy szülés „, címűben.
2. Molière-ről, akinek eredeti neve Jean Baptiste Poquelin. A mű címe: „Moliere úr élete.” ezen regény nyomán készült Grinbeatt: „Moliere úr „ szvittje, amelyre Eck Imre a Pécsi Balett részére írt koreográfiát.
3. A revizor-ban.
4. Carlo Goldini /Édesapja Giulió Goldini több olasz városban folytatott orvosi gyakorlatot. Ha hivatása máshova szólította, családját akkor is Velencében hagyva felesége Margherita Salvioni gondjaira bízva.

5. A Pécsi születésű Szenteleky Kornél /1893-1933/ Budapesten végezte el az egyetemet, itt kezdett praktizálni is, majd az első világháború után Szivácon nyitott orvosi rendelőt, ahol otthona a délszláv magyar irodalom központja lett. Több irodalmi lapot is szerkesztett. Számos könyve jelent meg. Híres regénye az: „Isola Bella „,
6. Capek édesapja bányaorvos volt, majd későbbiekben fürdőorvosként praktizált. Cervontes édesapja vándororvos volt Madrid és Sevilla körzetében.
7. Csehov.

Érdekli-e? – Tudja-e?

IV. forduló

1. Ki volt és hol szerezte diplomáját az első magyar orvosnő?

2. Ki volt a hazánkban végzett első orvosnő és hol dolgozott ezt követően?

3. Ki volt a betegápolás első professzora, és mit tud róla?

4. Ismeretes, hogy orvos volt Németh László, Csehov, Conan Doyle, Maugham és sok más író. Tömegével vannak azonban orvosírók, akikről kevesebbet hallottunk: a spanyol Baroja, a német Benn és Döblin, a lengyel Boy-Zelensky, a francia Duhamel, az angol Bridges és Crabbe, a holland Eeden, a svéd Gyllesten, a dán Goldschmidt, a brazil Guimaraes.

Ki volt az a világhíresség aki „A bázeli harangok”-at írta?

5. Medikus volt, azaz orvosi tanulmányokat folytatott a francia Bourget és Breton, a német Büchner és Chamisso, a bolgár Furnadzsiev, a spanyol Cela

és sok más híres író, költő közülük a Kurázi mamaról szóló dráma szerzője. Ez utóbbinak mi a neve?

6. A következőkben felsorolt írók közül hánynak volt közeli orvos rokona?

Abe /japán/, Auden, Graves /angol/, Dosztojevszkij, Belinszkij /orosz/, Biebl, Capek /cseh/, Carducci /olasz/, Cervantes /spanyol/, Flaubert /francia/, Freytag /német/, Csiky Gergely, Csokonai Vitéz Mihály

7. Nemcsak orvosokból, de gyógyszerészekből is lettek neves írók: a perzsa Attár, a latin-amerikai Drummond Andrade, a brazil Minas Gerais. Hasonlóképpen gyógyszerész volt a Hedda Gabler és más sok híres dráma norvég szerzője, aki arról is nevezetes - számunkra - , hogy az 1848-as magyar szabadságharcot versben is üdvözölte. Ki a drámaíró?

Dr. Buda József
emeritus főiskolai tanár

Tájékoztató a Kari Tanács üléséről

2006. szeptember 27.

Prof. dr. Bódis József mb. dékán:

- Köszöntötte a Kari Tanács résztvevőit. Javaslatot tett a napirendi pontok sorrendjének módosítására, kérte a 4. pont utolsó napirendi pontként, vitafórum keretében történő tárgyalását.

A javaslatot a Kari Tanács egyhangúlag elfogadta.

- Javaslatot tett a Szavazatszámláló Bizottság tagjaira: elnök: dr. Kelemen János főiskolai tanár, képzési igazgató; tagok: Egyed Anna gazdasági csoportvezető és Kovács Gréta HÖK alelnök.

A Kari Tanács a Szavazatszámláló Bizottság összetételére vonatkozó előterjesztést egyhangúlag elfogadta.

1. napirendi pont: Személyi ügyek:

Prof. dr. Bódis József mb. dékán:

Felkérte prof. dr. Sulyok Endre egyetemi tanár, dékáni tanácsadót, hogy terjessze a Kari Tanács elé a beérkezett pályázatok kapcsán kialakított bizottsági véleményt.

-A Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi

Kar Egészségfejlesztési és Családgondozási Intézet részfoglalkozású egyetemi docensi pályázata.

Prof. dr. Sulyok Endre egyetemi tanár, dékáni tanácsadó:

Elmondta, hogy egy pályázat érkezett be, dr. Varga Péter részéről és ismertette a bizottság – tanácsstagok számára közzétett – támogató véleményét.

- A Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar Klinikai és Ápolástudományi Intézet főfoglalkozású egyetemi docensi pályázata.

Prof. dr. Sulyok Endre egyetemi tanár, dékáni tanácsadó:

Elmondta, hogy egy pályázat érkezett be, Kriszbacher Ildikó részéről és ismertette a bizottság – tanácsstagok számára közzétett – támogató véleményét.

Prof. dr. Bódis József mb. dékán:

Kérte, hogy az ülés résztvevői tegyék fel esetleges kérdéseiket, ismertessék észrevételeiket, melyek hiányában szavazást rendelt el.

A Kari Tanácsa titkos szavazással, 16 igen, 0 nem, 1 tartózkodás mellett, összesen 17 szavazat mellett támogatta Dr. Varga Péter részfoglalkozású egyetemi docensi pályázatát az Egészségfejlesztési és Családgondozási Intézetében.

A Kari Tanácsa titkos szavazással, 15 igen, 1 nem, 1 tartózkodás, összesen 17 szavazat mellett támogatta Kriszbacher Ildikó egyetemi docensi pályázatát a Klinikai és Ápolástudományi Intézetében.

- A Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar Egészségfejlesztési és Családgondozási Intézet tanársegédi kinevezésének meghosszabbítása.

Prof. dr. Bódis József mb. dékán:

Elmondta, javasolja Deutsch Krisztina főiskolai tanársegédi kinevezésének meghosszabbítását.

Holló Rózsa intézetigazgató:

Elmondta, hogy a kollega pontos, jó színvonalon oktat.

A Kari Tanácsa titkos szavazással, 17 igen, 0 nem, 0 tartózkodás, összesen 17 szavazat mellett támogatta Deutsch Krisztina tanársegédi kinevezésének meghosszabbítását az Egészségfejlesztési és Családgondozási Intézetében.

2. napirendi pont: A Pécsi Tudományegyetem Orvostudományi és Egészségtudományi Koordinációs Központ Szervezeti és Működési Szabályzata.

Prof. dr. Bódis József mb. dékán:

Elmondta, hogy az Orvostudományi és Egészségtudományi Centrum az elmúlt években nem tudott hatékonyan működni ezért szükségessé vált a struktúra felülbírálat. Az Orvostudományi és Egészségtudományi Koordinációs Központ tervezett Szervezeti és Működési Szabályzatában leírtak alapján úgy tűnik a Koordinációs Központ alkalmas a három tag (ETK; ÁOK; Klinikai Központ) koordinálására. Kérte, hogy a résztvevők ismertessék véleményüket, tegyék fel kérdéseiket.

Dr. Vas Bálint HÖK elnök:

Elmondta, hogy a HÖK abban az esetben tudja támogatni az anyagot, ha a Kar szakmai, oktatási és gazdasági autonómiája megmarad.

Dr. Takács Magdolna intézetigazgató:

Kérdésként felvetette, hogy a szociális ágazat szakképzéseihez hogyan viszonyul a tervezett SzMSz.

Dr. Kovács L. Gábor mb. elnök:

Elmondta, hogy döntés kérdése, a szakképzést a Kar végzi.

Prof. dr. Bódis József mb. dékán:

Elmondta, hogy a Kar autonómiája a Koordinációs Központ létrehozásával nem sérül.

Dr. Nagy Júlia intézetigazgató:

Felvetette, hogy az I. fejezet 2. § (3) pontjában megfogalmazottak szerint a Koordinációs Központ

működési forrását az alkotó szervezeti egységek biztosítják, úgy, hogy bevételük arányában viselik a terheket. Kérdése, hogy ez mekkora költséget jelent a Karnak.

Prof. dr. Bódis József mb. dékán:
Megkérte Graf Ferenc kari gazdasági vezetőt, hogy reflektáljon a kérdésre.

Graf Ferenc kari gazdasági vezető:
Elmondta, hogy a három szervezeti egység bevétele arányában viseli a terheket, ami nem kedvezőtlen a Kar számára.

Dr. Nagy Júlia intézetigazgató:
Kérte, hogy az SzMSz-ben konkrétan kerüljön megfogalmazásra, hogy milyen összegű terhet jelent a Kar részére a Központ fenntartása.

Prof. dr. Bódis József mb. dékán:
Elmondta, hogy az SzMSz-ről a Szenátus dönt. A felvetett problémát jogosnak tartja és csak a Kar számára elfogadható költséget jelenthet a Központ létrehozása.

3. napirendi pont: Dékáni utasítás a Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar költségtérítéssel kapcsolatos képzésekből származó bevételeinek felhasználási rendjéről.

Betlehem József általános és oktatási dékán-helyettes:
Elmondta, hogy a költségtérítéssel kapcsolatos képzésekből származó bevételek felhasználása képzési központként eltérően történik. Az eltérő eljárásból adódó feszültségek, Karunk költségvetésének elmúlt években történt jelentős mértékű csökkentése, az államilag finanszírozott hallgatói keretszám 30%-os elvonása, az egyes szakjaink iránti csökkenő kereslet és ebből adódóan az oktatók egy részét érintően fennálló és a Bologna folyamat szerinti oktatásra való áttérésből adódóan fokozódó mértékű kontaktóraszám hiány szükségessé teszi a költségtérítéssel kapcsolatos képzésekből valamint az egyéb pályázatokból származó bevételek felhasználási rendjének racionalizálását és egységes szabályozását.

A Kari Tanács a PTE Egészségtudományi Kar költségtérítéssel kapcsolatos képzésekből származó bevételeinek felhasználási rendjéről szóló Dékáni utasítás előterjesztést nyílt szavazással, egyhangúlag elfogadta.

5. napirendi pont: Költségtérítés mértéke a 2006/2007 tanévben a Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Karon.

Graf Ferenc kari gazdasági vezető:
Elmondta, hogy a kiadott anyag tartalmazza az egyes szakok költségtérítésének javasolt mértékét.

Ágoston István tanulmányi osztályvezető:
Kiegészítésül elmondta, hogy a 2007/2008. tanév költségtérítési díjainak pontos meghatározására azért van szükség, mert a Felvételi tájékoztatóban nem szerepelhet -től -ig határ.

A Kari Tanács a 2006/2007 tanévének költségtérítés mértékéről szóló előterjesztést nyílt szavazással, egyhangúlag elfogadta.

6. napirendi pont: A Bolognai rendszerű alapszakokon tanulmányokat folytató hallgatók szakirány választásának rendszere.

A dékán úr Betlehem József oktatási dékán-helyettes felkérte, hogy ismertesse a 6. napirendi pontot. Betlehem József általános és oktatási dékán-helyettes:
Kérte, hogy a kiadott módosított anyagot vegye figyelembe a Kari Tanács. Elmondta, hogy a 4. pont módosult és egy algoritmus alkalmazásával lesznek rangsorolva a hallgatók, amit az 1. sz. melléklet tartalmazza. Kérte az anyag elfogadását.

A Kari Tanács a Bolognai rendszerű alapszakokon tanulmányokat folytató hallgatók szakirány választásának rendszeréről szóló előterjesztést nyílt szavazással, egyhangúlag elfogadta.

7. napirendi pont: Infekciókontroll szakember szakirányú továbbképzési szak létesítése.

Betlehem József általános és oktatási dékán-helyettes:

Elmondta, hogy a szakirányú továbbképzési szak létesítésének anyagát a Tanulmányi Bizottság támogatta. Következő lépésben a Karnak a szaklétesítést és indítást is kezdeményeznie kell a Szenátusnál.

A Kari Tanács az Infekciókontroll szakember szakirányú továbbképzési szak létesítéséről és indításáról szóló előterjesztést nyílt szavazással, egyhangúlag elfogadta.

8. napirendi pont: Természetes élet-gyógymódok szakértője szakirányú továbbképzési szak létesítése.

Betlehem József általános és oktatási dékán-helyettes:

Elmondta, hogy a szakirányú továbbképzési szak létesítésének anyagát a Tanulmányi Bizottság szintén támogatta és kérte az előterjesztés támogatását.

A Kari Tanács a Természetes élet-gyógymódok szakértője szakirányú továbbképzési szak létesítéséről és indításáról szóló előterjesztést nyílt szavazással, egyhangúlag elfogadta.

9. napirendi pont: Egyebek

Prof. dr. Bódis József mb. dékán:

Bejelentette, hogy a Rektori Tanácsülésen tárgyalásokat folytattak a színlelt szerződésekkel, valamint az ingatlanokkal kapcsolatban. A Berek utcai beruházást az egyetem vezetése nem tartja a legoptimálisabb megoldásnak.

Tájékoztatta a Kari Tanácsot, hogy újabb sikeres PhD védésre került sor Betlehem József személyében, akinek egyetemi docensi felterjesztését javasolta.

Elmondta, hogy az elmúlt hetekben három külföldi delegáció is járt a Karon (ír, török és kínai). Tudományos együttműködés, oktatói-hallgatói mobilitás és idegen nyelvű képzések képezték a programok témáját.

Tájékoztatót nyújtott arról, hogy egyetemi tanári állás kiírását kérte az egyetem vezetésétől és nagyon támogatandónak tartja dr. Figler Mária főiskolai tanár, intézetigazgatót a cím megpályázásában.

Prof. dr. Bogner Péter egyetemi tanár:

Elmondta, hogy Írországba utazik a diagnosztika képző szak 3 hallgatója.

Betlehem József általános és oktatási dékán-helyettes:

Ismertette a főiskolai és egyetemi végzettségű egészségügyi szakemberek képzése céljából kidolgozandó felsőfokú szakirányú szakképzési és továbbképzési rendszer elemeinek kidolgozásával és szabályozásával kapcsolatos javaslatot. Elmondta, hogy az anyag utolsó lapjain található útmutató és határidő szerint kell az új felsőfokú szakirányú szakképzéseket kidolgozni, melyet a Tanulmányi Bizottság elfogadott.

Dr. Lakner László képzési igazgató:

Elmondta, hogy Oláh Andrással egyeztetve fontosnak tartja a triázs képzést és azt, hogy abba a mentőtisztek is bekapcsolódhassanak. Megkérdezte, hogy az orvosi laboratóriumi és képző diagnosztikai analitikus alapszakon lehet-e specializálni.

Prof. dr. Kovács L. Gábor mb. elnök:

Elmondta, hogy a képzési követelmények alapján általános képzettséget kapnak a hallgatók. Ezen belül elmondható, hogy a Debreceni Egyetemen patológia, míg a Karunkon inkább kémia orientációjú a képzés. Fontos az MSc képzések kidolgozása, mely munkálatokat dr. Bogner Péter végzi.

Prof. dr. Bogner Péter egyetemi tanár:

Megemlítette, hogy a Minisztérium továbbra is szeretné indítani a középfokú képzéseket, ami nem számít korszerű hozzáállásnak.

Dr. Kelemen János képzési igazgató:

Elmondta, hogy nagyon fontos az MSc képzés, de mellette speciális területek szakirányú továbbképzések és szakképzések elindítása is fontos lenne.

Prof. dr. Kovács L. Gábor mb. elnök:

Elmondta, hogy a BSc képzésre épülő szakképzések indításánál fontosabb a mesterképzés és véleménye szerint az eredményesebb is lenne. Megemlítette, hogy a Debreceni Egyetem az összes egészségügyi szakképzést át szeretné venni az ETI-től, ami elfogadhatatlan. Az ügy megoldása csak az egészségügyi karok között egyenlően felosztva képzelhető el.

A Kari Tanács a főiskolai és egyetemi végzettségű egészségügyi szakemberek képzése céljából kidolgozandó felsőfokú szakirányú szakképzési és továbbképzési rendszer elemeinek kidolgozásáról és szabályzásáról szóló előterjesztést nyílt szavazással, egyhangúlag elfogadta.

Prof. dr. Bódis József mb. dékán:

Elmondta, hogy a 15 éves jubileum alkalmából megrendezendő ünnepségre november 15-én vagy november 17-én kerül sor.

Tájékoztatást nyújtott arról, hogy az 56-os forradalom 50. évfordulója alkalmából kari megemlékezésre kerül sor október 19-én és a rendezvény koordinálására dr. Komáromy László emeritus főiskolai tanár, dékáni tanácsadó kapott megbízást.

Dr. Komáromy László dékáni tanácsadó:

Elmondta, hogy az ünnepség részben a Karra részben a Képzési Központokra is kiterjed. A Kari ünnepséget koordinálásával dr. Buda József emeritus főiskolai tanár, dékáni tanácsadó és dr. Csere Tibor főiskolai tanár, képzési igazgató szervezi. Az ünnepségre az aulában, emlékműavatással egybekötve kerül sor. A program lebonyolításában a HÖK is részt vesz, 50 hallgató virágot helyez el az emlékműnél. Az 56-os eseményekben résztvevő előadók kerülnek felkérésre: dr. Molnár Lajos, dr. Debreceni László, dr. Rozsos István. Dr. Buda József szervezésében kiállítás színesíti a programot, ami az esemény után a képzési központokban is megtekinthetővé válik.

Dr. Takács Magdolna intézetigazgató:

Bejelentette, hogy a Szociális Munkás Képző Intézet szociális menedzser szakot kíván indítani.

4. napirendi pont: A Pécsi Tudományegyetem

Szervezeti és Működési Szabályzatának Karunk struktúráját és működését szabályzó melléklete.

Prof. dr. Bódis József mb. dékán:

Elmondta, hogy szükséges a szervezeti egységekre vonatkozó struktúra megváltoztatása, miután a képzési paletta is átalakult a Bologna folyamatnak megfelelően. Az anyag első változatot prof. dr. Illei György emeritus főiskolai tanár, dékáni tanácsadó dolgozta ki, melyet követően több körben számos alkalommal megvitatásra és módosításra került. Az Fty, az egyetemi SzMSz tartalmazza a kereteket, amelyekhez alkalmazkodnunk kell (Milyen feltételeket kell egy intézetnek, tanszéknek teljesítenie valamint a vezetők aránya a karokon. Utóbbi esetében elmondható, hogy 20%-lehet az arány, míg Karunkon a be nem töltött vezetői pozíciók száma meghaladja az 50%-ot és a betöltött is 30% felett van.)

Prof. dr. Bogner Péter egyetemi tanár:

Kérdése, hogy más karral együtt lehet-e MSc képzést indítani?

Prof. dr. Kovács L. Gábor mb. elnök:

Véleménye szerint nincs akadálya, viszont tisztázni kell, hogy melyik karé lesz a hallgató.

Betlehem József általános és oktatási dékán-helyettes:

Elmondta, hogy a szakindítást beadó kar vállalja a felelősséget a hallgatóért. Szakirányt lehet felajánlani, de a hallgatónak egy képző intézménye lehet. Elmondta továbbá, hogy a BSc képzések a 10%-nál nem lehet több mesterképzést indítani.

Dr. Kelemen János képzési igazgató:

Az általános alapelvekkel kapcsolatban javasolta, hogy a szakirányú szakképzéseket egy új intézet fogja össze.

Prof. dr. Bódis József mb. dékán:

Elmondta, hogy szakirányú szakképzések indítása kari feladat, melyet az egyes alapszakokat koordináló intézetek fognak saját területükön kidolgozni.

Holló Rózsa intézetigazgató:

Nehezményezte, hogy a tervezet szerint az Egészségügyi Gondozás és Prevenció alapszakon az 1,5 éves képzést követően az alapszak védőnő szakiránya szünetelni fog Pécsen. Elmondta, hogy az elmúlt 7 évben minden fejlesztés Pécsen történt, ahol a legjobb színvonalú a képzés és amit a minisztériumban is megdicsértek. Pécsen került kidolgozásra a kredit rendszer, a szakmai anyagok és irányelvek, az egyetemi védőnő képzés.

Prof. dr. Bódis József mb. dékán:

Elmondta, hogy egy alapszak és szakirány maximum két képzési központban indítható. Ha Pécsen továbbra is megmaradna a képzés, akkor a Kaposvári- vagy a Szombathelyi Képzési Központot be kell zárni. Ezért a szakirány Pécsen nem indul, míg az MSc képzés helye továbbra is Pécs.

Dr. Lakner László képzési igazgató:

Sérelmezte, hogy a védőnőképzés kapcsán Pécs kiemelkedőnek érzi teljesítményét és nem tesz említést a többi városról, ahol mellesleg kidolgozásra és sok évig Pécs belépése nélkül működött a képzés. Elmondta, hogy a védőnőképzésben dr. Gyódi Gyulának, dr. Cholnoky Péternek és dr. Horváth Boldizsárnak elvitathatatlan érdemei vannak.

Dr. Kelemen János képzési igazgató:

Egyetértve dr. Lakner László képzési igazgatóval elmondta, hogy Kaposvár is részt vett a védőnő szak alapításában. Egyetértett azzal, hogy egy szakirány két városban induljon, ám, ha erre két egymásmelletti képzési központban indulna – tehát Pécsen és Kaposváron – akkor a Kar nyugati része kiesne a képzésből. Hozzátette, hogy amennyiben Pécsen marad a képzés, be kell zárni a Kaposvári Képzési Központot.

Prof. dr. Bódis József mb. dékán:

Elmondta, hogy kétségtelen nem örömteli dolog egy szakirány szüneteltetése Pécsen, de a képzési központok stabilizálásához nélkülözhetetlen.

Dr. Mészáros Lajos emeritus főiskolai tanár:

Elmondta, hogy nem ért egyet azzal, hogy a Fizioterápiás Tanszék Pécsre kerül és Zalaeger-

szegezen Fizioterápiás Tanszéki Csoport kerüljön létrehozásra.

Zsigmond Edit képzési igazgató:

Sajnálatos módon a változások miatt 1 tanszék marad Zalaegerszegezen, mert az Ápoló képzés is megszűnt és a Fizioterápiás Tanszék is elkerül a Képzési Központból. Reményre ad okot ugyanakkor, hogy az Egészségügyi Szervező alapszak plusz szakiránnyal bővül, de addig is át kell vészelni hátralevő időt. Kérdése, hogy nem lehetne-e megoldani, hogy a másfél év alapképzés után az ápoló szakirány Szombathely helyett minden második évben Zalaegerszegezen induljon.

Dr. Lakner László képzési igazgató:

Elfogadhatatlannak tartotta a felvetést és nem tartotta támogathatónak, hogy a képzési központok egymás képzéseinek elvonásáért tevékenykedjenek. Véleménye szerint a központosítás a Szombathelyi Képzési Központ megszűnéséhez vezethet.

Dr. Csere Tibor képzési igazgató:

Elmondta, hogy volt olyan felvetés is, hogy az MSc képzések maradjanak Pécsen, ám ez nem támogatható, hiszen az ezekből származó bevételek minimálisak.

Prof. dr. Bódis József mb. dékán:

Elmondta, hogy a levelező képzés állami finanszírozása 2008-tól megszűnik. Ezen túlmenően az oktatókkal kapcsolatos elvárások is módosulnak, így nem is biztosítható több városban sem a hallgatói létszám, sem a megfelelő minőségű oktatói állomány.

Graf Ferenc kari gazdasági vezető:

Hozzátette, hogy a 2006-os felvételi eljárás során a nappali tagozatos hallgatók létszámát ismét 10%-kal csökkentették, 2007-től a finanszírozott levelező képzés hallgatói létszáma 50%-kal csökken és 2008-ra teljesen meg is szűnik. A jövő években kevesebb lesz a hallgatók létszáma, ezért lehet az alapszakokat csak két képzési központban indítani.

Dr. Figler Mária intézetigazgató:

Elmondta, hogy ismeretei szerint az anyag nem lett megfelelően egyeztetve, mielőtt a Kari Tanács elé került.

Prof. dr. Bódis József mb. dékán:

Elmondta, hogy a dékáni vezetői értekezlet, valamint a képzési igazgatókkal és dékáni tanácsadókkal kibővített vezetői értekezlet többször tárgyalta, módosította, majd elfogadta az anyagot. dékán-helyettesek és tanácsadók és képzési központvezetők között folyt a megbeszélés.

Dr. Figler Mária intézetigazgató:

Kérte, hogy az anyagról ne döntsön a jelenlegi Kari Tanács

Prof. dr. Bódis József mb. dékán:

Elmondta, hogy az ülés elején már kihirdette, hogy a tanács nem dönt jelen ülésén, hanem csak az előkészítésbe eddig be nem vont személyek tájékoztatására és véleményének kikérésére kerül sor. Ugyanakkor azt szükségesnek tartotta, hogy az általános alapelvek elfogadásra kerüljenek, mert csak ezt követően lehet az intézeti struktúrát véglegesteni.

Dr. Mészáros Lajos emeritus főiskolai tanár:

Kiemelte, hogy Pécs számos gesztust gyakorol és az általános elvek utolsó pontjai segítik a képzési központokat.

Prof. dr. Kovács L. Gábor mb. elnök:

Az elhangzottakkal kapcsolatban elmondta, hogy nem ért egyet azzal a felvetéssel, hogy a BSc képzések a 3 vidéki képzési központban, az MSc képzés pedig Pécsen folyjon, mivel a mesterképzésre kevés és korlátozott a jelentkezők létszáma. Az sem megoldható, hogy az alapképzések oktatása egy képzési helyen történjen és a specializáció pedig szétszórva. Az egyetlen járható út az, hogy maximum két képzési központban induljanak az alapképzések/szakirányok.

Dr. Tahin Tamás dékáni tanácsadó, director superior emeritus:

Elmondta, hogy ezek az előterjesztés a képzési

központok túlélése érdekében történt és szó sincs a megszüntetésekről. Minden szervezeti változás célja a forrásbővítés. A Kar fejlődésének érdekében kell ezeket a döntéseket meghozni.

Prof. dr. Bódis József mb. dékán:

Megköszönte a hozzászólásokat. Az egyik legstabilabb képzési központnak tartja a szombathelyit ezért nem látja indokoltnak dr. Lakner László felvetésével. Elmondta, hogy a Karnak nem áll szándékában egyik képzési központot sem bezárni, épp ezért számos szak került át az anyagban megfogalmazottak szerint. Véleménye szerint a legnehezebb helyzetben Zalaegerszeg van, amit figyelembe kell venni. Kérte az általános alapelvek elfogadását, és 2 hetes teljesítési határidővel kijelölte az intézeti/tanszéki struktúráról folyó egyeztetéseket koordináló személyeket: Ápolás és Betegellátás Intézet – Prof. dr. Bódis József mb. dékán; Népegészségtani, Rekreációs és Egészségfejlesztési Intézet – dr. Lampek Kinga fejlesztési dékán-helyettes; Diagnosztikai és Menedzsment Intézet – Prof. dr. Kovács L. Gábor mb. elnök; Önálló Tanszékek – Betlehem József általános és oktatási dékán-helyettes.

Egyed Anna gazdasági csoportvezető:

Kérdése, hogy mely vezetői köröket érinti a maximum 20%-os vezetői arány.

Prof. dr. Bódis József mb. dékán:

Elmondta, hogy a kategóriába tartozók körét az Egyetem határozza meg, de jelenleg Karunkon a nem betöltött vezetői arány kb. 50% a ténylegesen betöltött pedig kb. 35%.

Dr. Kelemen János képzési igazgató:

Kérdése, hogy jár-e az új vezetői struktúra pénzügyi megtakarítással? Az átszervezések járnak-e felmentési költségekkel?

Prof. dr. Bódis József mb. dékán:

Elmondta, hogy a Karnak jelentős számú felmentéssel nem kell számolnia.

Prof. dr. Kovács L. Gábor mb. elnök:

Elmondta, hogy 2006. december 31-vel a törvény

erejénél fogva megszűnik az addig meg nem erősített vezetők kinevezése, így felmentésekre nem lesz szükség.

A Kari Tanács a Pécsi Tudományegyetem Szervezeti és Működési Szabályzatának Karunk struktúráját és működését szabályzó mellékletének

alapelvit nyílt szavazással, 14 igen, 0 nem, 3 tartózkodás mellett elfogadta.

Oláh András
dékáni hivatalvezető

Prof. dr. Bódis József
a Kari Tanács elnöke
mb. dékán

2006. november 6.

Prof. dr. Bódis József mb. dékán:

Köszöntötte a Kari Tanács ülésen megjelenteket. Megkérdezi, hogy van-e, aki a napirendi pontokhoz szeretne valamilyen kiegészítést tenni. Kiegészítési javaslat hiányában kérte a napirendi pontok elfogadását.

A Kari Tanács a napirendet egyhangúlag elfogadta.

Prof. dr. Bódis József mb. dékán:

Javaslatot tett a Szavazatszámlláló Bizottság tagjaira: elnök: dr. Laky Rezső tanszékvezető; tagok: Holló Rózsa intézetigazgató és Varga Norbert HÖK elnök.

A Kari Tanács a Szavazatszámlláló Bizottság összetételére vonatkozó előterjesztést egyhangúlag elfogadta.

1. napirendi pont: Személyi ügyek:

- A Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar címzetes egyetemi docensi pályázata.

A PTE ETK Jürgen Schäfer részére javasolja a címzetes egyetemi docensi cím odaítélését. Jürgen Schäfer úr a Frankfurter Diakonie-Kliniken Bethanien-Krankenhaus igazgatója Frankfurt am Mainban. Több mint öt éve aktívan vesz részt a PTE ETK ápoló hallgatói németországi gyakorlat feltételeinek megteremtésében, a magas színvonalú kórházi szakmai gyakorlatok megszervezésében és tényleges lebonyolításban. Az általa vezetett kórház nagy hangsúlyt fektet arra, hogy a pályázati úton elnyert szakmai tanulmányutak szervesen illeszkedjenek a hazai ápolói kurrikulumban

előírt gyakorlatokhoz és a legújabb ismereteket nyújtják a hallgatóknak. Az idei évtől az ápoló hallgatók mellett gyógytornász és dietetikus hallgatókat is fogadnak szakmai gyakorlatra, valamint jövő évtől a mentőtiszt hallgatók németországi gyakorlatainak szervezésére vállalkoztak. Jürgen Schäfer fenti tevékenységén túl számos alkalommal támogatta a Kar demonstrációs termeinek korszerű felszerelését egészségügyi készülékek adományozásával, melyek hozzájárulnak a Karunk színvonalas oktatásához. Az ő kezdeményezése révén jött létre a Magyar-Német Együttműködés az Egészségügyi Iskolai és Felsőoktatásért Közhasznú Alapítvány, mely folyamatosan lehetőséget nyújt a Kar hallgatói és oktatói számára közös tudományos tevékenységek szervezésére, szakmai rendezvényeken való részvételekre. Az elmúlt évek során számos hallgató vehetett részt több hónapos németországi szakmai gyakorlaton. Jürgen Schäfer rendszeresen vesz részt nem csak a hallgatóink és oktatóink németországi gyakorlatainak megvalósításában, hanem előképzettségénél fogva a mentőtiszt hallgatók elméleti sürgősségi képzésében is tart előadásokat.

A Kari Tanács titkos szavazással, 23 igen, 0 nem, 0 tartózkodás mellett, összesen 23 szavazat mellett támogatta Jürgen Schäfer úr részére a címzetes egyetemi docensi cím odaítélését.

- A Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar Humán Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézet főfoglalkozású tanársegédi pályázata.

Elmondta, hogy a Gubicskóné Kisbenedek Andrea kolléganő kinevezése lejár, meghosszabbítását a Kari Tanácsnak is véleményeznie kell.

Prof. dr. Figler Mária intézetigazgató:
Elmondta, hogy az oktató kolléga teljesíti a kötelező óraszámot, ígéretes a tudományos teljesítménye is, így kéri meghosszabbítását.

A Kari Tanács titkos szavazással, 23 igen, 0 nem, 0 tartózkodás mellett, összesen 23 szavazat mellett támogatta Gubicskóné Kisbenedek Andrea tanársegédi kinevezésének meghosszabbítását a Humán Táplálkozástudományi és Dietetikai Intézetben.

2. napirendi pont: A Pécsi Tudományegyetem Szervezeti és Működési Szabályzatának Karunk struktúráját és működését szabályzó melléklete.

Prof. dr. Bódis József mb. dékán:
Elmondta, hogy prof. dr. Kovács L. Gábor korábbi dékán úr kérte fel a korábbiakban dr. Illei professzort egy koncepció kidolgozására. Számos fórumon tárgyalta és alakította ki a végső koncepciót. A szeptemberi Kari Tanács elfogadta az általános elveket. Ugyanakkor az egyes intézetek felépítését illetően adódtak kisebb-nagyobb problémák. Ezeknek a zömét sikerült megoldani, az utolsót a Kari Tanács előtti vezetői megbeszélés alkalmával sikerült megoldani. Az egyes intézeti felépítések, illetve tanszéki felállások tekintetében elég tájékozott a Kar és ő sem megy ezeken tételesen végig. A korábbiakban ismertetettekben túlmenően az Ápolás és Betegellátási Intézetet érintően történt módosítás. Ennek megfelelően az ápolás- és betegellátás területén 2 intézet szerveződik: Ápolási és Betegellátás- valamint a Fizioterápiás és Táplálkozástudományi Intézet. A Fizioterápiás Tanszék Zalaegerszegen marad, a pécsi gyógytornászképzés közvetlenül a pécsi intézet hatáskörében történik, míg a dietetikus képzést pécsi tanszék végzi. A következő intézet a Népegészségügyi, Rekreatív és Egészségfejlesztési Intézet. A pécsi MSc védőnőképzés a főiskolai szakirány szünetelése mellett szintén közvetlen intézeti hatáskörben történik. Ennek oka, hogy a képzési központok életben tartása más módon nem lehetséges, az egyensúlyt meg kell valahogy teremteni, így a védőnő szakirány a Szombathelyi- és a Kapos-

vári Képzési Központokban folyik tovább. A Diagnosztikai és Menedzsment Intézet területén nem vetődtek fel komolyabb problémák. Elmondta, hogy az átalakítás részleteit az írásbeli előterjesztés tartalmazza. Kérte az előterjesztés támogatását.

A Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar Kari Tanácsa nyílt szavazással, 22 igen, 1 nem, 0 tartózkodás mellett elfogadta a Kar intézeti és tanszéki struktúrájára vonatkozó előterjesztést.

3. napirendi pont: A bolognai rendszerű alapszakok szakirány választási elveinek meghatározása és a bolognai rendszerű alapszakok szakirányaira irányadó létszámkeret meghatározása.

Ágoston István tanulmányi osztályvezető:
A bologna-folyamat megjelenésével a hazai felsőoktatási rendszerben összevont alapszakok indultak meg, amelyeken a hallgatók tanulmányaikat folytathatják. A szakirányválasztás szabályait Karunkon a belső orientációs és szakirányválasztási eljárás szabályai rögzítik az írásbeli előterjesztésnek megfelelően.

Prof. dr. Bogner Péter egyetemi tanár:
Problémát okozhat, ha egy bizonyos szakirányra csak 2-3 hallgató szeretne jelentkezni, míg a többi a másik szakirányt választaná.

Ágoston István tanulmányi osztályvezető:
Mindenképpen kell egy limit minden szakirányra vonatkozóan. Azt ő is nehezen tudja elképzelni, hogy 1-2 hallgatói létszámmal külön szakirányt tudnánk indítani, ezért a minimum létszámon túlmenően a vonzóbb szakirány irányszámának felső határát is meg kell határozni. A felvételi tájékoztatóban is megjelenik, hogy egy szakirány csak meghatározott hallgatói létszámmal kerül indításra.

Prof. dr. Bogner Péter egyetemi tanár:
Ha egy konkrét helyzetben marad 2 hallgató, akik részére nem tudunk külön szakirányt biztosítani, akkor megtörténhet, hogy át fognak jelentkezni más egyetemre.

Oláh András dékáni hivatalvezető:

Elmondta, hogy az előkészítés során foglalkoztak ezzel a problémával is, a felvetett problémát valós veszélynek látja. Fontos és a későbbiekre nézve elengedhetetlen kényszernek tartja, hogy egy szakirány esetében meg kell határozni a maximum felvehető létszámot, azért, hogy más szakirányok számára is maradjon hallgatói kontingens. Ez gyakorlatilag ugyanazt jelenti, mint amikor a korábbi időszakban a felvételi eljárás során hiába szeretett volna valaki egy bizonyos szakra bekerülni, csak egy másikra volt elegendő a pontszáma. Ezzel valószínűleg vállaljuk a kockázatát annak, hogy bizonyos hallgatók akár el is hagyják az intézményt, ugyanakkor másképpen nem kezelhető a helyzet, hiszen, ha egymástól távol eső szakirányok esetében mindenkit hagyni fogunk az általa választott szakirányra bekerülni, akkor egyes szakirányokra a divatirányzatoknak megfelelően az erőforrásokon felül (szakoktató, demonstrációs terem) kerülnének be tömegesen hallgatók, míg más szakirányok kiépített oktatói-kutatói kapacitását el kellene bocsátani. Miután az oktatói kart nem lehet tetszőlegesen előteremtteni és felszámolni, muszáj felső korlátokat is alkalmazni. Ennek fontosságát az is jelzi, hogy a későbbiekben azokon a szakokon, ahol diplomás munkanélküliség van, a főhatóság újabb keretszám elvonásokat kíván végrehajtani. Márpedig egyes slágerszakokon felmerülhet ennek a veszélye. Elmondta, hogy az arányokat igyekeztek úgy meghatározni a szakirányok között, hogy figyelembe vételre kerüljenek a hallgatói jelentkezések eddigi arányai az egyes szakok között az eddigiekben, ugyanakkor némi biztosítékot is jelentsen az oktatói kar tervezhető foglalkoztathatóságát, valamint a diplomás munkanélküliség túlképzésből adódó tömeges kialakulásának elkerülésére.

A Kari Tanács nyílt szavazással, egyhangúlag elfogadta a bolognai rendszerű alapszakok szakirányválasztási elveinek meghatározását és a bolognai rendszerű alapszakok szakirányaira irányadó létszámkeret meghatározását.

4. napirendi pont: Az Egészségfejlesztő-wellness terapeuta szakirányú továbbképzési szak indítása.

Ágoston István tanulmányi osztályvezető:

Elmondta, hogy az egészségfejlesztő-wellness terapeuta szakirányú továbbképzést a Zalaegerszegi Képzési Központ dolgozta ki, indítását a Tanulmányi Bizottság is támogatja. Minden feltétel adott a képzés indításához. Kéri az anyag támogatását.

A Kari Tanács nyílt szavazással, egyhangúlag elfogadta az Egészségfejlesztő-wellness terapeuta szakirányú továbbképzési szakra vonatkozó előterjesztést.

5-6-7. napirendi pont:

- az Egészségügyi finanszírozás és erőforrás szervező szakirányú továbbképzési szak létesítése és indítása

- az Egészségügyi gazdasági rendszerszervező szakirányú továbbképzési szak létesítése és indítása

- az Európai uniós biztosításszervező szakirányú továbbképzési szak létesítése és indítása

Ágoston István tanulmányi osztályvezető:

Az 5.-6.-7. napirendi pontok kapcsán az írásbeli előterjesztések kiegészítéseként elmondta a létesítési és az indítási kérelmet együtt, de két különálló anyagként kell előkészíteni. Az anyagokat a Tanulmányi Bizottság is támogatja. Hozzátette, hogy korábban jó kitörési pontnak lettek volna tekinthetőek. Ma már azonban tudjuk, hogy sajnálatos módon a Karon lévő hallgatók összlétszáma nem haladhatja meg a 2005. októberi statisztikában meglévő hallgatói létszámot. Ha az akkori létszámot a jövő évi létszám meghaladja, akkor még a Karunkra pénzbírságot is kiszabhatnak. Sajnos, így exponenciális növekedés nem várható. Mindezekről függetlenül kéri az előterjesztések támogatását.

Prof. Dr. Bódis József mb. dékán:

Elmondta, hogy muszáj a behatároltakon belül kínáló lehetőségekkel élni. Bizonyos területeken túlképzés vannak. Nálunk ez leginkább két területet érint. A lényeg, hogy akár meg lehetne teremteni annak a lehetőségét is, hogy valaki szerez BSc oklevelet egy szakon és pár féléves ráképzéssel egy második BSc oklevélhez is hozzájusson. Jelenleg

az ápolás szakirány, illetve a szülésznői képzés területén, s akár a gyógytornász és védőnői szakirányban lehetne egy olyan ráképzési formát találni, hogy még egy BSc végzettséget szerezhessenek a hallgatók. Az ápolói és szülésznői végzettséggel külföldre is mehetnének a végzettek, hiszen nagy hiány van belőlük.

Dr. Tahin Tamás emeritus főiskolai tanár:

Elmondta, hogy szívvel-lélekkel támogatni tudja az elképzeléseket, az új szakirányok indítását. Itt kérte a hallgatókat, hogy tájékoztassák a hallgatóságot a lehetőségekről. A 2005-ös statisztika alapján rögzített létszámmal kapcsolatosan elmondta, hogy alkotmányos jogállamban élünk és példának okáért, ha történetesen van pénze, szeretne tovább tanulni fizető hallgatóként, akkor miért lehet korlátozni.

A Kari Tanács nyílt szavazással, egyhangúlag elfogadta az Egészségügyi finanszírozás és erőforrásszervező szakirányú továbbképzési szak létesítésére és indítására vonatkozó előterjesztést.

A Kari Tanács nyílt szavazással, egyhangúlag elfogadta az Egészségügyi gazdasági rendszerszervező szakirányú továbbképzési szak létesítésére és indítására vonatkozó előterjesztést.

A Kari Tanács nyílt szavazással, egyhangúlag elfogadta az Európai uniós biztosításszervező szakirányú továbbképzési szak létesítésére és indítására vonatkozó előterjesztést.

8. napirendi pont: A Táncoló Egyetem kurzusainak elismerése a testnevelés tantárgy keretében.

Ágoston István tanulmányi osztályvezető:

Elmondta, hogy lehetőség nyílik a kurzusokat elismerésére, melynek elfogadását javasolja.

A Kari Tanácsa nyílt szavazással, egyhangúlag elfogadta a Táncoló Egyetem kurzusainak elismerését a testnevelés tantárgy követelményeként.

9. napirendi pont: Egyebek

Prof. dr. Kovács L. Gábor mb. elnök:

Az előző napirendi ponthoz kapcsolódóan elmondta, hogy talán a karitatív tevékenység is beszámítható lehetne a tanrendbe.

Beszámolt a Miniszterelnöki Hivattalal és a pécsi Polgármesteri Hivatalával történt megbeszélésekről az NFT II., illetve az Európa Kulturális Főváros projekt kapcsán. Utóbbi tekintetében fő probléma, hogy nagy késésben van a város. Az NFT II. keretében számos ingatlanfejlesztésre sor kerülne. A tervek szerint a Rektori Hivatalunk átköltözne a Szent Mór Kollégium épületébe, tárgyalások folynak Baranya Megye Rendőrkapitányával, mert a rendőrség szeretne beköltözni a Határőr laktanyába. Eddigi helyükre pedig a GH kerülhetne. Ezen a területen plusz épületként egy könyvtár és tudásközpont kerülne kialakításra, aminek három funkciója lenne együttesen: Baranya megye, Pécs város és az Egyetem 48-as téren lévő karinak a továbbfejlesztése. Ebben a projektben egy nagyelődóval az Egészségtudományi Kar is nevesítve van. Megoldódna a korlátozott képességű lakosság speciális könyvtári ellátása. A mellette lévő épületben lehetne a hangversenyközpont, ami szintén érintené az egyetemet. Számos egyéb gyakorlóterem is kialakításra kerülne. Szóba került a Zsolnay gyár iparterületének egyetemi hasznosítása is. A kollégium fejlesztési projektek PPP konstrukcióban indultak, amiben érintett Szombathely és Zalaegerszeg is. Szükség lenne egy természettudományi kutatóközpont létrehozására is, amely a Gyermekkorházon belül alakulna ki. Ezt az ETK, az ÁOK és a TTK használhatná. Fontos a pécsi egy telephelyű kari kampusz kialakítása is, továbbá a Pólus-programban is érintett a Kar (Pannon Inkubátorház).

Prof. dr. Bódis József mb. dékán:

Elmondja, hogy a BTK részéről megkeresés érkezett szociális munka MSc képzése ügyében. Ez bizonyos veszélyhelyzetet tud teremteni számunkra, azonban egy konzultáció eredményeként a meg egyezés körvonalazódik. Megkérte dr. Takács Magdolna intézetigazgatót, hogy ismertesse az ügy részleteit.

Dr. Takács Magdolna intézetigazgató:

Elmondta, hogy a Magyar Akkreditációs Bizottság elfogadta az egyetemi MSc szakot, Egészségügyi Szociális Munka elnevezéssel. Az egyetem Bölcsészettudományi Kara kifejezte az igényét arra, hogy indítani kívánja a szakot. Az akkreditáció az Orvos- és Egészségtudomány területére történt. A szociális munka alapszak tekintetében gyümölcsöző munka van a karok között. Az együttműködési megállapodás tervezet egyeztetésre került a BTK felelős vezetőivel, ami azt tartalmazza, hogy közösen kérnénk a szociális munka szakindítását, azonban mindkét kar önállóan folytatná a képzést, önállóan adná a diplomát.

Prof. dr. Kovács L. Gábor mb. elnök:

Kérdése, hogy ha a képzés egészségügyi és társadalomtudományi területen párhuzamosan folyik, és a képzés orvostudományi akkreditációval került be, a végzettség egészségügyi vagy társadalomtudományi lesz-e?

Dr. Takács Magdolna intézetigazgató:

Nagy vita volt e tekintetben. Folytak is erre nézve további törekvések, hogy kerüljön át a szak társadalomtudományi területre, mert tartalmát tekintve kifejezetten egy szociális segítő foglalkozásról van szó. Ami pluszt jelentene az eddigi szociális tartalomhoz képest, az az, hogy a szakot végzett szakember lássa el a klasszikus értelemben vett egészségügyi munkát de a rehabilitációt is magában foglalná.

Prof. dr. Kovács L. Gábor mb. elnök:

Véleménye szerint egészségügyi végzettség esetén az oklevél kiadására az Egészségtudományi Kar az illetékes. Félig-meddig egészségügyi szakembert bölcsész tudományi szakon fogunk képezni?

Dr. Tahin Tamás főiskolai tanár:

Szombathely mindig arról volt híres, hogy kellő egészség- orvostudományi ismeretet adott a szociális munkás képzés tekintetében. Fontosnak tartja, hogy a képzés a Karon legyen.

Graf Ferenc kari gazdasági vezető:

Elmondta, hogy a Szenátus összetétele megváltozik, a jövőben 2 fő képviseli a Karunkat. Az első szenátusi tag automatikusan a mindenkori dékán. A második szenátusi tagot kell megválasztanunk Megbízásra kerültek a választási bizottság tagjai. 3 jelöltre lehet szavazatot leadni minden Képzési Központban. A jelöltek listája 13-án 16,00 órát követően Pécsre kerül összesítésre. A három legtöbb szavazatot kapott személyre lehet ezt követően szavazni november 14. és december 7. között.

Prof. dr. Figler Mária intézetigazgató:

Elmondta, hogy véleménye szerint dr. Takács Magdolna a Kari Tanácsban és a Szenátusban is magas szinten képviselte Karunk érdekeit és javasolta újráválasztásának támogatását.

Ágoston István tanulmányi osztályvezető:

A létszámkeret csökkentés mellett azt sem lehet tudni, hogy a keretszámon belül mekkora lesz az államilag támogatott hallgatói arány. Felértékelődik az első helyes jelentkezések szerepe, s ezzel a marketing munka jelentősége is. Várhatólag a jelentkezéseknél egy alapszakra egyetlenegy ponthatár kerül meghúzásra és a legmagasabb pontszámúak kerülnek be államilag támogatott formában. Változás továbbá, hogy eddig a hallgató a PTE ETK-ra került felvételre, mostantól azonban a Képzési Központokba kell beadni a jelentkezési lapot. A maximum és a minimum kapacitást szintén Képzési Központonként kell meghatározni. Friss hír, hogy tovább csökken a keretszámunk. Véleménye szerint nagy veszélyforrást jelent a Képzési Központonkénti jelentkezés, hiszen ebben az esetben a Kar nem tud kompenzálásként átcsoportosítani jelentkezőket.

Oláh András dékáni hivatalvezető:

Elmondta, hogy az elmúlt hetekben valamennyi intézet felkérést kapott dékán úrtól a felsőfokú szakirányú szak- és továbbképzések kidolgozásának ütemtervére vonatkozóan, melyen kívül egy áttekintés is készült a szakképzés jelenéről, ami szintén megküldésre került. A javaslatok kidolgozásánál fontos, hogy a meglévő képzésekhez képest tényleges kompetenciakör bővülést eredményezzenek a képzések, a tényleges piacképesség és a

hatékonyabb egészségügyi ellátórendszer érdekében. Az intézetek többsége részéről már megérkeztek a javaslatok. A kari vezetés időt hagy még az előkészítő munkára, mert fontos a külföldi helyzet áttekintése és bemutatása is. Fontosnak tartja, hogy a Tanulmányi Bizottság már érdemben tudja következő ülésén az anyagot tárgyalni.

Varga Norbert HÖK elnök:

Bemutatta a Kari Tanács újonnan megválasztott hallgatói tagjait: Babos Gergely, Gyurasics Éva, Horváth Péter, Kiss Szabina, Lendvai Adél és Vagra Gergely.

Prof. dr. Bódis József mb. dékán:

Elmondta, hogy nagyon jól sikerült az 56-os ünnepség a Karon, aminek fontos része volt az emlékmű avatása is, amit a művész önköltsegi áron készített el. Színvonalas munkájának elismerésül javasolta részére „Pro Facultate” cím adományozását.

A Kari Tanácsa nyílt szavazással, egyhangúlag elfogadta Pál Zoltán Munkácsy-díjas szobrászművész részére a „Pro Facultate” cím odaítélését

Tájékoztatja a Kari Tanácsot arról, hogy november 17-én délután 2 órakor kerül sor a Kar 15 éves jubileumának megünneplésére, ezt megelőzően 11 órától kerül megrendezésre az első tudományos ülés. Meghívott vendégek: dr. Szili Katalin, az országgyűlés elnöke és dr. Csehák Judit korábbi miniszter asszony is.

Oláh András
dékáni hivatalvezető

Prof. dr. Bódis József
a Kari Tanács elnöke
mb. dékán

IN MEMORIAM

DR. KELÉNYI GÁBOR

Emeritus egyetemi tanár,
az orvostudományok doktora,
a Pécsi Orvostudományi Egyetem
Pathológiai Intézetének
volt igazgatója,
a Pécsi Orvostudományi Egyetem volt rektora,
az Erfurti Orvosi Akadémia, valamint a
Csehszlovák Purkinje Társaság
Honoris causa doktora,
számos nemzetközi és hazai orvostársaság tagja,
elnökségi vagy tiszteletbeli tagja

2006. szeptember 23-án
életének 80. évében hosszantartó súlyos
betegség után elhunyt.

Személyében a Pécsi Tudományegyetem nagyra becsült professzorát, szakterületének elismert művelőjét, az orvostanhallgatók és az egészségügyi főiskolai hallgatók elhivatott oktatóját gyászoljuk.

Hamvasztás utáni búcsúztatója 2006. október 18-án 14 órakor a pécsi köztemetőben volt. Hamvainak elhelyezésére szűk családi körben került sor. Temetésén a pécsi püspöki helynök, pályatársai, tanítványai és barátai búcsúztak tőle. Méltatták az orvost, az egyetemi tanárt, az egészségpolitikust. Pályája azt bizonyítja, hogy nem csak orvosként, kutatóként, orvosvezetőként, hanem egyetempolitikusként is élt és működött közöttünk.

Dr. Kelényi Gábor professzor Budapesten született 1926-ban. Tanulmányait a fővárosunkban végezte. 1950-ben vette kézhez orvosi diplomáját a Magyar Királyi Pázmány Péter Tudományegyetem Orvosi Karán. Pályakezdőként a Péterfi Sándor utcai haematológiai profilu III. sz. Belgyógyászat, majd Szombathelyen Dr. Romhányi György főorvos mellett dolgozott a kórbonctani osztályon. Időközben a Pécsi Orvostudományi Egyetemre

kinevezést kapott Dr. Romhányi György egyetemi tanár meghívására Pécsen a Kórbonctani/Pathológiai Intézetben dolgozott csaknem 110 szemeszteren át.

1961-ben az orvostudományok kandidátusa lett. 1972-ben elnyerte az orvostudományok doktora címet. Számos országban, így az USA-ban, Olaszországban, Németországban, Dániában, Franciaországban gyarapította ismereteit, szerepelt vendégtanárként. A POTE Tanácsának felterjesztése alapján, 1974-ben a köztársasági elnök egyetemi tanárrá nevezte ki.

1976-ban Romhányi professzor nyugállományba vonulása után, utódként a POTE azidejű rektora a Kórbonctani Intézet igazgatásával bízta meg. 17 évig vezette az Intézet oktatói és tudományos tevékenységét. Többek közt kiemelendő, hogy létrehozta az országos feladatokat is ellátó Malignus Lymphoma Referencia Centrumot. Nem csak hazánkban, hanem Közép- és Kelet Európa szinte valamennyi országából jöttek tanulni hozzá.

1989/90-es tanévben megalakított POTE Reform Bizottság elnöke lett. 1991. március 26-án a POTE Tanácsa rektorra választotta. Május 28-án a rektori kinevezését vehette át a köztársasági elnöktől. Rektori tisztségét két ciklusban 4 éven át töltötte be.

Számos kitüntetésben részesült: Kiváló Orvos, Tudományos és Felsőoktatási Díj, Haematológiai Nagydíj, Markusovszky Díj, Szentgyörgyi Albert Díj, Marschalko Díj, Baló József, Romhányi György, Markhot Ferenc Emlékérmék, Pro Universitate arany fokozatának tulajdonosa volt.

Tudományos közleményeinek száma megközelíti a kétszázat.

Olyan volt rektortól, egyetemi tanártól búcsúzunk, aki mint rendszerváltó rektor, mérhetetlen elfoglaltsága ellenére aktívan segítette az Egészségügyi Főiskolai Kar kibontakozását, fejlődését. Vállalta, hogy mind a négy főiskolai tagozatunkon Pécsről indulva Kaposvárra, Zalaegerszegen és útját Szombathelyen befejezve órákat tartson a főiskolai hallgatóinknak, mivel első látogatása után így

Dr. Kelényi Gábor rektor a POTE Egészségügyi Főiskolai Kar diplomaátadó ünnepségén.

nyilatkozott: „... élmény volt számára, mert csillogó szemű hallgatókkal találkozott”. Rektori megbízatása alatt alakult ki az intézményi struktúra „de facto” orvosi és főiskolai kari működése. Létrejött egyetemünkön a főiskolai tanári testület.

Felkarolta és támogatta az újonnan alapítandó diplomás ápoló, orvosdiagnosztikai laboratóriumi analitikus, valamint egészségbiztosítási szakok indítását. Tagozatainkon vállalta a pathológiai tantárgy oktatását, majd koordinálást. Hallgatóink számára tankönyvszintű jegyzetet készített. Ismételten és ismételte hangoztatta, hogy szívének egyik fele a „de facto” működő Orvostudományi Karé, a másik fele pedig az Egészségügyi Főiskolai Karé.

Emlékét szívünkbe zárva és megőrizve ezúttal tisztelettel és kegyelettel búcsúzik Dr. Kelényi Gábor emeritus egyetemi tanártól, egykori rektorunktól – a mostanra már – Egészségtudományi Kar négy képzési központjában hivatását teljesítő valamennyi egyetemi és főiskolai tanár, oktató és oktatást segítő.

Dr. Buda József
emeritus főiskolai tanár

Rövid híreink

Fiatalok a véradásért

A Magyar Vöröskereszt, az Országos Vérellátó Szolgálat és a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája által 2005. szeptember 12-én "Fiatalok a véradásért" címmel meghirdetett országos felsőoktatási véradó versenyen 53 egyetem és főiskola közel kilencezer hallgatója nyújtotta karját, hogy segítsen a rászorulóknak.

Karunk a tízezer alatti hallgatói létszámú intézmények közötti versenyben a II. helyezést érte el.

Mindenkinek köszönjük a véradáson való részvételt és kérjük, hogy a jövőben is támogassák a hazai vérellátás ügyét!

Egészségbiztosítási és Egészségpolitikai Tanszék

Dr. Boncz Imrét, karunk tiszteletbeli docensét a Magyar Egészség-gazdaságtani Társaság (META) 2006. november 15-én Budapesten tartott ülésén a Társaság elnökségébe választotta. Az elnökségi tagság 2 éves periódusra szól.

Tallózó

Ésszerűen és méltányosan: Regionális integrált egészségügyi ellátórendszer

Dunai Imre: Új Dunántúli Napló (17/311. szám) 2006. 11. 15 - 16. oldal

A Baranya Megyei Önkormányzat tárgyalta a Regionális Integrált Egészségügyi Ellátórendszer kialakításának ügyét.

Az egészségügyi tárca újabb tervezete megszüntetné a kihasználatlan ágyakat. Az orvosok a szakmai egyeztetést hiányolják. Baranyában a megyei kórház, a városi kórházak és a Pécsi Tudományegyetem közös állásfoglalást adott be az Egészségügyi Minisztériumhoz az intézmények tervezett átalakításáról.

Az egyetemmel közös lesz a Tudásközpont

Dunai Imre: Új Dunántúli Napló (17/311. szám) 2006. 11. 15 - 16. oldal

A Baranya Megyei Önkormányzatban felmerült a gondolata annak, hogy a PTE-ve közösen valósítsák meg a Tudásközpontot.

Szobor Romhányi professzornak

Vargha Dezső: Pécsi Hét (16/42. szám) 2006. 11. 03 - 3. oldal

Az elmúlt héten avatták föl a 48-as téren a nemzetközi hírű kórbonctan professzor, Romhányi György szobrát

Keresik a legszebb lányt

Pécsi Hírek (4/44. szám) 2006. 11. 09 - 7. oldal

2007-ben ismét sor kerül a PTE Szépe szépségverseny megrendezésére. Az előkészületek, a verseny már idén megkezdődik, a döntő 2007. áprilisában lesz.

Másfél évtizedes dietetikusok

Metro 2006. 10. 26 - melléklet 2. oldal

A PTE Egészségtudományi Kar pécsi dietetikusképzése a napokban ünnepelte 15 éves jubileumát.

Nem vész el csak átalakul: Kórházi ágyszám. Kilencezerrel kevesebb fekvőhely maradna

Új Dunántúli Napló (17/299. szám) 2006. 11. 03 - 8. oldal

Tanulók munkái az agresszióról

Metro 2006. 11. 23 - 3. melléklet. oldal

Az agresszió volt a fő témája annak a konferenciának, amit a Devi Art Alapítvány, a PTE ETK és a Pedagógiai Szakszolgálat szervezett.

Kalendáriumi melléklet IV.

OKTÓBER

Október 1.

ZINNER Nándor / 1893-1957 / ortopéd orvos születési évfordulója. A Nyomorék Gyermekek Kórházának igazgató főorvosa volt. 1948-tól a budapesti Ortopéd Klinika igazgatója.

Október 2.

VARGA Ferenc / 1914-1982 / a **POTE gyermekgyógyász egyetemi tanárának halálának évfordulója**. 1938-ban Budapesten vette kézhez orvosi diplomáját, majd az Orvosi Kar Gyermekklinikájában dolgozott. 1944-ben frontszolgálatra vezényelték, majd hadifogságba esett. 1946-ban Lengyelországban, 1948-ban Svájcban képezte tovább magát. Érdeklődési területe a csecsemőkori sorvadás, a hypoxia, a só- víz háztartás zavarai. 1968-ban kapott kinevezést a POTE Gyermekklinika igazgató egyetemi tanárává. 1970-73 között klinikai, majd 1973-76 között oktatási rektorhelyettes. 1977-ben lemondott a klinika igazgatói tisztségéről. / halálának évfordulója: december 5. /

Október 4.

ASCHEIM, S. / 1878-1964 / német származású biokémikus születési évfordulója. Az agyfűggek gonadotrop hormonjának felfedezője. A terhesekek vizeletében is megjelenik ez a hormon, ezt felismerve dolgozta ki a régebben használt terhességi próbát / Ascheim- Zondek próba /.

PRIESSNITZ, V. / 1799-1851 / német természetgyógyász születési évfordulója. Az empirikus hidrotherapia megalapítója. A vízkúra sikere, amit saját magán végzett kísérletek során fejlesztett ki, hamarosan követőkre talált. A kúra teljes, illetve részleges lemosásból, fürdőkből, borogatásokból és nedves pakolásokból állt. 1829-ben kuruzslással vádolták meg amely alól még akkor sem tudta megvédeni magát amikor több orvos is kiállt mellette. Ma is a gyógyítás hétköznapi fogalmai közé tartozik a Prissnitz-féle borogatás, valamint a hasonló nevű keresztkötés. 1831-ben kapott csak hatósági engedélyt a hideg vizet alkalmazó gyógyintézmény működtetésére.

Október 5.

MILKÓ Vilmos / 1898-1956 / sebész főorvos halálának évfordulója. Kandidátus, címzetes egyetemi tanár, balesetkártalanítási szakértő volt. Szerkesztette a Magyar Sebészet című folyóiratot.

Október 6.

WALDEYER-HARTZ, H. / 1836-1921 / német anatómus, fejlődéskutató születési évfordulója. Berlini egyetemi tanárként leírta a csirahámot, az ivarsejtek fejlődését, a garat lymphaticus gyűrűjét. Tőle származik a kromoszóma, valamint a neuron elnevezés. Felállította a neuronok kontaguitási-, valamint a rák keletkezésének epitheliális elméletét.

MAGENDIE, Fr. / 1783-1855 / francia fiziológus születési évfordulója. Egy seborvos gyermeke. A

modern kísérletes orvostudomány egyik megalapítója. Fő kutatási módszerének elsősorban az állatkísérleteket tekintette. 1836-ban a College de France fiziológia és általános pathológia tanszékének vezetője lett. Utolsó éveiben az anyagcserét kutatta, a táplálkozástudomány kezdeményezője volt.

Október 7.

CUSHING, H. / 1869-1939 / idegsebész halálának évfordulója. Régi orvos család leszármazottja. Először a John Hopkins Egyetemen tanult, majd a Harvardon fejezte be a tanulmányait. Minden energiáját az idegsebészetre szentelte. Az általa kifejlesztett technikával jelentősen csökkentette a műtét halálát. A kisagyiszöglet tünetcsoportot róla nevezték el: Cushing-szindróma. A Cushing-kór pedig a mellékvesehormonok túlermelése következtében fellépő betegség megnevezése.

KRAPELIN, E. / 1856-1926 / német elmeorvos halálának évfordulója. Heidelbergi, majd müncheni egyetemi tanár. Az elmebajok első modern rendszerezője, az endogén és az exogén elmebántalmak elkülönítője.

DUZÁR József / 1896-1946 / gyermekgyógyász halálának évfordulója. A Fehérkereszt Kórház főorvosa, majd pécsi egyetemi tanár, a Gyermektanulmányi Társaság elnöke, az Országos Orvosszövetség alelnöke.

Október 8.

KRETSCHMER, E. / 1888-1964 / német elmeorvos születési évfordulója. Marburgi egyetemi tanár a: Körperbau und charakter című könyvével a népszerű alkattani irányzat megalapítója lett.

WARBURG, O. H. / 1883-1970 / német biokémikus születési évfordulója. Berlinben és Heidelbergben végezte tanulmányait. 1931-től a Vilmos császár Sejtfizikai Kutatóintézet, 1953-tól a Max Plank Intézet igazgatója. Kísérleteivel bizonyította, hogy a vas a légzési fermentumok integrált alkotórésze. Jelentős eredményeket mutatott fel a fotoszintézis területén is. 1931-ben orvosi Nobel-díjat kapott.

SUDHOFF, K. / 1853-1938 / német orvostörténész halálának évfordulója. Erlangenben és Tübingenben végezte orvosi tanulmányait. Berlinben Paracelsus munkásságával kapcsolatos kutatásokat végzett, akinek műveit ki is adta. 1905-ben a lipcei egyetemen alapított orvostörténeti tanszékre hívták rendkívüli egyetemi tanárnak. A tudományos orvosi történetírás és orvostörténet egyetemi szak megalapítójaként tartják nyilván.

Október 10.

LANDRY, J.B.O. / 1826-1865 / francia hydrotherapeuta és neurológus születési évfordulója. Az idegbenulás egyik kutatója, a paralysis ascendens leírója.

MÉHES Gyula / 1897-1970 / **farmakológus, pécsi egyetemi tanár halálának évfordulója**. Tanulmányait a kolozsvári egyetem Orvosi Karán kezdte. 1924-ben Szegeden vette kézhez orvosi diplomáját. Ugyan ott kezdte orvosi gyakorlatát is. A bécsi egyetem Gyógyszertani Intézetében, Londonban az Evans Élettani Intézetben, majd újra Bécsben gyarapította ismereteit. 1934-ben Szegeden magántanár. 1935-ben a Tihanyi Biológiai Kutatóintézet ügyvetető igazgatója. 1940-ben a kolozsvári egyetemen nyilvános rendes tanár. 1946-ban a Pécsi Erzsébet Tudományegyetem // -en dolgozik 1947-ben nyilvános rendes tanár a Pécsi Tudományegyetemen // 1947/48 tanévben prodekan, 1949/50-ben dékán, 1951/54 között a Pécsi Orvostudományi Egyetemen // rektori jogú dékán. **Európában első között képviselte a biológiai irányzatú farmakológiát.** / születési évfordulója: március 28. /

Október 12.

KLEBS, E. / 1834-1913 / német patológus halálának évfordulója. Német és svájci egyetemeken, majd Chicagóban egyetemi tanár. Jelentős szerepe volt a bakteriológia úttörői közt. BENE Ferenc / 1775-1858 / pesti egyetemi tanár születési évfordulója. Tanulmányait Bécsben és Pesten végezte. 1799-től Pesten az elméleti orvostan előadója. 1805-től ezen tárgy rendes tanára. 1806-tól Pest város főorvosa, a városi kórház igazgatója. Szakmai ismereteit számos külföldi tanulmányúttal gyarapította. Neki köszönhető, hogy hazánkban is elterjedt a himlőelleni védőoltás. Megalapította a Magyar Orvosok és Természettvisezők Vándorgyűléseit. 1831-től az MTA tagja.

Október 13.

WIRCHOW, R. / 1821-1902 / német patológus és szociálhigiénikus születési évfordulója. A Charite Kórbontani Intézetének igazgatója. 1847-ben magántanár. Előbb Würzburgban, majd 1856-tól Berlinben egyetemi tanár. Fő műve: Sejtpatológia a fiziológiai és kórbontani szövevény alapján. Elmélete szerint nem az egész test, hanem csak egyes sejtek, illetve sejtcsoportok betegszenek meg és ennélfogva a gyógymódnak is ehhez kell igazodnia.

BUDAY Kálmán / 1863-1937 / patológus születési évfordulója. Kolozsvári, majd budapesti egyetemi tanár. A kórházi sebfertőzés valamint a tüdőúszkósodás kórtanának kutatója.

RETZIUS, A.A. / 1796-1860 / svéd anatómus születési évfordulója. Stockholmi egyetemi tanárként alapvető szövettani kutatásainak eredményeként számos anatómiai képlet viseli nevét. Mint antropológus is számottevő munkásságot fejtett ki. Stockholmban bontani múzeumot létesített. Testvére és fia vele együtt a svéd orvostudomány történetének kiemelkedő egyéniségei.

Október 15.

ELISCHER Gyula / 1846-1909 / nőorvos születési évfordulója. Budapesten kórházi főorvos.

Aktív tagja volt a Semmelweis-emlékbizottságnak. Rembrandt- és Dürer metszeteket, Goethe rekvizitumokat gyűjtött.

VESALIUS, A. / 1514-1564 / flamand orvos, anatómus halálzási évfordulója. Löwenben természettudományt és nyelveket tanult. Párizsban folytatta tanulmányait, ahol hamarosan már tanárként végzett boncolásokat. 1543-ban kiadott egy teljesen új anatómiai írást: „De humani corporis fabrica libri septem”, címmel. Hét kötetes könyvével új alapokra fektette az ember anatómiáját. Később V. Károly német-római császár háziorsvosa lett.

FÖLDI Mihály / 1894-1943 / orvosi végzettségű újságíró halálzási évfordulója. A Pesti Napló szerkesztője volt. Orvosi tárgyú novellái és regényei az 1930-as években nagyon népszerűek voltak.

HALLER, A. von / 1708-1777 / svájci természettudós, orvos, születési évfordulója. Göttingeni egyetemi tanár, majd berni kutató. Ingerlékenységi / irritabilitási / elmélete új alapokra fektette a fizioológiát. Rendkívül gazdag bonctani és embriológiai munkásságot fejtett ki. Szépirodalmi tevékenysége is jelentős. Hatalmas botanikai és orvostani bibliográfiát készített. A következő századoknak is egyik legtekintélyesebb egyénisége.

BENKŐ György / 1913-1972 / belgyógyász-radiológus, a POTE egyetemi tanárának halálzási évfordulója. Orvosi tanulmányait a Debreceni Egyetem Orvosi Karán végezte. 1938-ban avatták orvosává. Katonai szolgálata után a Kaposvári Kórház belgyógyászati Osztályán dolgozott. 1941-ben a Pécsi Magyar Királyi Erzsébet Tudományegyetem Belklinikájára jött Angyán professzorhoz. 1952-ben adjunktusként - már a POTE - belklinikai röntgenlaboratóriumának vezetője lett. 1953-óta a radiológia oktatója. 1963-ban egyetemi tanár. Kinevezése utáni feladata a Röntgenklinikai megszervezése. Közben Svédországban gazdagította ismereteit. 1966-ban a Röntgenklinikai megkezdte működését. Autóbalesetben vesztette el az életét

Október 17.

HEUBNER, O.L.J. / 1843-1926 / német gyermekgyógyász halálzási évfordulója. Berlinben egyetemi tanár, több más kórkép mellett a lueszes endarteritis ismertetője.

RAMON Y CAJAL, S. / 1852-1934 / spanyol hisztológus halálzási évfordulója. Zaragóza tanulmányai után Valenciában, Barcelonában, majd Madridban kapott tanári megbízatást. Golgi munkái alapján úttörő felfedezést tett az idegrendszer anatómiája területén. 1906-ban orvosi Nobel-díjat kapott. Neuronelmélete, melyben az idegrendszert különálló sejtek hálózataként határozta meg az agy finomszerkezetének felfedezőjévé és egy új hisztológiai iskola alapítójává tette.

Október 19.

BABES, V. / 1854-1926 / román származású bakteriológus halálzási évfordulója. Édesapja bánági származású, édesanyja német asszony. Édesapja jogász-politikus, a magyarországi román párt egyik alapítója, a magyar parlamentnek 30 éven át választott tagja. Babes Viktor orvosi

tanulmányait Budapesten kezdte, majd Bécsben fejezte be / 1878-ban /. Scheuthauer Gusztáv a budapesti egyetem kórbonctan professzora a 22 éves Babest tanársegédévé nevezte ki. Pesti munkássága mind oktatói, mind tudományos vonatkozásban igen gazdag. Az egyik magyarországi úttörője az akkor még gyermekcipőben járó bakteriológiának. 1880-ban magántanár, a Korányi Frigyes által vezetett belgyógyászati klinika laboratóriumának vezetője lett. 1884-ben nyilvános rendkívüli tanár, a Stefánia Kórház kórbonctani részlegének vezetője. 1882-1885 között állami ösztöndíjjal német- és franciaországi tanulmányúton gazdagította ismereteit. Kiemelkedő Virchowval, Pasteurral és Koch-al való gyümölcsöző együtt- működése. 1885-ben a Francia Akadémia Monthyon-nagydíjjal tüntette ki. Budapestre visszatérve megírta a Bakteriológia rövid tankönyvét. Könyve nem csupán az első rendszeres magyar nyelvű bakteriológia, hanem európai viszonylatban is kiemelkedő alkotás. 1887-ben a román parlament meghívta és kinevezte a bukaresti egyetem bakteriológiai és kórbonctani professzorának. 1895-ben a Román Tudományos Akadémia tagja. Élete végéig hazánk őszinte barátja. Felesége is magyar – Torma Károly a római jog professzorának a lánya volt. Amikor 72 évesen nyugdíjazták azt alig élte túl egy hónappal. Egy végzetessé váló infarktus vetett véget életének.

Október 20.

id. BÓKAI János / 1822-1884 / gyermekgyógyász halálzási évfordulója. Orvosi diplomáját 1847-ben vette kézhez. 1852-ben már a pesti Szegénygyermek Kórház igazgató főorvosa. 1861-ben magántanár. 1873-ban nyilvános rendes tanár. A Pesti Királyi Orvosegyesület elnöke. 1868-tól az Országos Egészségügyi Tanács tagja. Sokat tett a hazai gyermekgyógyászati megalapozásáért. Át 1883-ban megnyílt Stefánia Gyermekkórházat / későbbiekben az 1 sz. Gyermekklinika / európai szintű intézménnyé fejlesztette.

Október 21.

SCHWARTZER Ottó / 1853-1913 / elmeorvos halálzási évfordulója. Az apja által alapított idegstanatórium vezetője, a törvényszéki elmekörtan magántanára, az Igazságügyi Orvosi Tanács elnöke, a **Vöröskereszt Ápolóképzés megalapítója, a Vöröskereszt Kórház korszerűsítője.**

HARSÁNYI László / 1926-1992 / a POTE egyetemi tanárának születési évfordulója. Kutatási területe az igazságügyi orvostani oszteológia a személyazonosítás megállapítására. 1977-ben kapott intézetigazgatói egyetemi tanári kinevezést a POTE Igazságügyi Orvostani Intézetébe. Számos nemzetközi orvostársaság elismert tagja volt. 1985-91 között rektorhelyettes, a POTE Közművelődési Bizottságának elnöke. 1991.március 19-től május 14-ig / a POTE rektori vezetésének lemondása után / ügyvezető rektor. Váratlanul éjszaka érte el a halál.

SZENT-GYÖRGYI Albert / 1893-1986 / magyar származású USA-beli orvos-biokémikus, halálzási évfordulója. Anyai nagybátyja Lenhossék Mihály pesti anatómus professzor nagy hatással volt a tudományos érdeklődésének kibontakozására. Egyetemi tanulmányait

követően hosszabb külföldi tanulmányútra ment. Vitaminokkal a Cambride-i tanulmányútja során kezdett foglalkozni. 1930-ban a szegedi egyetem Orvosi-kémiai Tanszékére nevezték ki, ahol sikeresen fejezte be vizsgálatait a biológiai égésfolyamatok tisztázása terén. Előállította paprikából a C-vitamint és megállapította annak szerkezetét. Hozzájárult az izomműködés biokémiájának tisztázásához / ATP szerepe /. Elméletet dolgozott ki az anyagcserében lebonyolódó energiaátvitel magyarázatára. 1937-ben Nobel-díjjal tüntették ki. 1947-ben hagyta el hazánkat és haláláig USA-ban a Woods Hole-i Tengerészeti Laboratórium Izomkutató Intézetének volt az igazgatója.

Október 23.

HEIM Pál / 1875-1929 / pozsonyi-pécsi-budapesti gyermekgyógyász egyetemi tanár halálzási évfordulója. Egyetemi tanulmányait követően 1897-ben, Bókay professzor mellett dolgozott, majd Boroszlóban Czerny mellett találjuk. Innét Lausanneban, majd a Pasteur Intézetben képezte tovább magát. 1907-ben magántanár, 1916-ban a főváros csecsemő kórházának főorvosa. **Kétesztendő szakosított csecsemő és gyermekápolói / gondozói / tanfolyamot szervezett. A végzetettek Heim nővéreknek nevezték, akik kötelezték magukat arra, hogy a képző intézet által kijelölt munkahelyen dolgoznak.** 1918-ban az anya és csecsemővédelem országos biztosa. Ugyan ebben az évben a Pozsonyi Magyar Királyi Erzsébet Tudományegyetem nyilvános rendes tanára. Hozzájárult a Kar Gyermekklinikájának megszervezéséhez. Hamarosan azonban az egyetemnek menekülnie kell. Az ideiglenesen Budapesten letelepített egyetemen dolgozik tovább. 1921/22-ben az egyetem rektora megalapította az Egyetem Baráti Egyesületét, melynek Apponyi Alberttal együtt társelnöke. **Követi az egyetemet Pécsre, ahol újból megkezdte az építkezést.** Sokat publikál, számos hazai és külföldi orvostársaság tagja. 1929-ben a megüresedett budapesti gyermekklinika vezetésére hívták. Rövid budapesti munkásságának tüdőgyulladás vetett véget.

Október 26.

PINEL, Ph. / 1745-1826 / francia elmeorvos halálzási évfordulója. Párizsban, a francia forradalom idején a bűnözőkkel összezárt elmebetegekről levetette a bilincseket, elindítva ezzel az erőszakmentes gyógykezelést. Mint a kortán párizsi professzora előbb az elmebetegekről, majd a belgyógyászati kórformák rendszeréről adott ki vitalista szemléletű könyvet.

Október 27.

RHAZÉS / ABU BAKR MUHAMMAD IBN ZAKARUJA AR-RAZI / 865-925 / arab orvos és filozófus halálzási évfordulója. Harminc évesen kezdett el Bagdadban orvosi tanulmányokkal foglalkozni. Teljesítményének köszönhetően olyan ismert lett, hogy a kalifa is felfigyelt rá. Átfogó ismeretek, diagnosztikus tehetség és mint kezelőorvos különleges biztonság jellemezték. A bagdadi kórház működéséről egy nagy terjedelmű irodalmi művet hagyott ránk. A középkori iszlám egyik legjelentősebb orvosa volt.

Október 28.

Boldog BATHYÁNY-STRATTMANN László

/ 1870-1931 / magyar szemorvos születési évfordulója. Ősi magyar főnemesi család hatodik gyermeke. 1900-ban a bécsi egyetemen általános orvosi diplomát kapott, melyhez később megszerezte a sebészi, majd a szemorvosi képesítést is. 1902-ben Köpcsényben 25 ágas magánkórházat alapított, melyet később 120 ágásra bővített. Az első világháború után Körmendre költözött s a kastélya egyik szárnyában létrehozta második kórházat, elsősorban szembetegek számára. A szegények orvosa kívánt lenni. Jöttek hozzá a távolabbi országrészekből is a szegényebb sorsú betegek, akiket térítésmentesen gyógyított. Csupán azt kérte a betegeitől, hogy imádkozzanak érte. A nagyon szegényeket nem egyszer komolyabb anyagi támogatásban is részesítette. A betegeinek nem csupán a testi, hanem a lelki egészségével is foglalkozott. 1929-ben megbetegedett és kórházba került. 14 hónapig tartó súlyos betegség után hunyt el. Holttestét Németújváron a családi sírboltban helyezték örök nyugalomra. Hálás betegei már életében is szent életűnek tartották.

Október 29.

BAYER Antal / 1860-1948 / gyógyszerész halálának évfordulója. A budapesti Vörös Keresztes címzett gyógyszerész laboratóriumában több híres készítményt állított elő amelyekről a világgkiállításokon aranyérmekkel tüntették ki. Hazánkban elsőként hozott forgalomba ampullázott gyógyszereket. A Magyarországi Gyógyszerész Egyesületnek 15 évig volt az elnöke. Megalapította a Gyógyszerészek Országos Betegsegélyző és Jóléti Alapját, melynek elnöke volt.

CALMETTE, A. / 1863-1933 / francia bakteriológus halálának évfordulója. A liliei Pasteur Intézet vezetője, aki Guérinrel együtt kitenyészette a tuberkulózis elleni védőoltás / BCG / törzsét / 1921-ben /. Szorgalmazta a tüdőbetegségekre intézetek alapítását is.

Október 30.

FABINYI, Rudolf / 1879-1936 / elmeorvos halálának évfordulója. Kolozsvári, dicsőségteljes, majd lipótmézei főorvos, egyetemi magántanár, az **elmeápolók szakképzésének megszervezője. A családi elmebeteg-ápolás gyakorlatának hazai terjesztője és országos hálózatának kiépítője.**

DOMAGK, G. / 1895-1964 / német patológus és bakteriológus születési évfordulója. Az első szulfonamidok az úgynevezett Prontozil kifejlesztésével forradalmasította a kemoterápiát. 1924-ben magántanár. Egyik első páciense a saját lánya volt, akit szulfonamid adagolással megóvott az elfertőződött karjának amputálásától. 1939-ben odaítélte részére az orvosi Nobel-díjat, amit nem vehetett át. A második világháború után érdeklődése a TBC gyógyítása valamint a rák kemoterápiája fele fordult.

Október 31.

DEÉR, Endre / 1865-1938 / gyógyszerészdoktor halálának évfordulója. A magyar gyógyszerészek tudományos képzése érdekében megalapította a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaságot és kiadta lapját a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Értesítőjét. Tagja volt a III. és IV. Magyar Gyógyszerkönyv szerkesztő bizottságának, valamint az Országos

Közegészségügyi Tanácsnak.

RÉCZEY Imre / 1848-1913 / sebész halálának évfordulója. Budapesti egyetemi tanár, az Orvosi Hetilap szerkesztője, az Orvosegyesület elnöke, az arc plasztikai műtéteinek fejlesztője.

NOVEMBER

November 1.

PETŐ Ernő / 1886-1959 / a Vas Megyei Markusovszky Kórház megalapítója és újjászervezőjének halálának évfordulója. A felvidéki Kistapolcsán született. Orvosi diplomáját 1909-ben Budapesten vette kézhez. Műtörvosi oklevelét Hüttl Hümmér mellett szerezte. Az első világháború kitérője után a 11-es huszárezredhez vezényelték. 1915-ben a szombathelyi császári és királyi katonai tartalékkórházban szolgált. Ezredorvosként nagy tenni-akarással kezdett hozzá munkájához. Az önkéntes ápolónők között ismerte meg későbbi feleségét, a kórház mecénását, Mezőszegedi Szegedy Georgina csillagkeresztes hölgyet. 1919-ben a szombathelyi tartalékkórházat polgári célokra engedték át, amely a Fehér Kereszt Egyesület Gyermekkórházával összevonva, 1923-tól Vas vármegye és Szombathely város közközháza lett. Első igazgató főorvos: dr. Pető Ernő. Pető dr. 1926-ban megnyerve Vass József minisztert, a várost és a megyét, elérte, hogy Szombathelyen 1929 májusára az ország akkor legkorszerűbb és egyik legnagyobb városi kórházát építtették fel. Az eredetileg tervezett 600 ágyasból 1000 ágyas kórház lett. 1944-ben kórházigazgatói állásából felmentették, önkéntes „száműzetésbe” vonult. A II. világháború után újra kórházigazgató és harmadszor lát hozzá a kórházépítéshez. A személyi kultusz éveiben konzervatív felfogása, valamint felesége előkelő származása miatt nyugdíjazás helyett 67 évesen Sárvarra „száműzték”. 1958-ban a megyei kórházban hivatalosan elbűcsúztatták, de soha nem rehabilitálták. 1959 novemberében „végegyengülésben” Sárvaron halt meg. Acsádon temették el.

November 2.

DORNER József / 1808-1873 / gyógyszerész, botanikus születési évfordulója. A Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja. Az 1848-49-es szabadságharc alatt a Közoktatásügyi Minisztériumban dolgozott, majd Szarvason és Pesten gimnáziumi tanár lett. A növényszövettan egyik úttörőjeként vált ismertté. Számos könyvet írt magyar és német nyelven.

FEHLING, H. / 1847-1925 / német szülész halálának évfordulója. Strassbourgi egyetemi tanár az osteomalatia, a rachitis valamint az eclampsia kutatója. / Nem tévesztendő össze Fehling, H. von / 1812-1885 / stuttgarti vegyész, akitől a cukor mennyiségi vizeletreakciója származik. /

November 5.

RAMAZZINI, B. / 1633-1714 / olasz orvos születési // és halálának // évfordulója. Modenában a therapeutica professzora. Járványtani és meteorológiai tanulmányokkal foglalkozott. 1700-ban a „De morbis arteficum diatriba”, című művével megalapozta a munkaegészségügyet, a művészek és iparosok munkája következtében keletkezett megbetegedések ismertetésével.

CARREL, A. / 1873-1944 / francia származású amerikai sebész halálának évfordulója. Az orvosi diplomája átvételét követően négy év múlva kivándorolt az USA-ba. A Rockefeller Institute for Medical Research-ban a kutatási területe a kísérletes sebészet volt. A szövet és szervátültetésre specializálta magát, abban az időben, amikor ezen szakágak még majdnem ismeretlenek voltak. Tökéletesítette az érvarratechnikát / Carrel-féle varrat / és bevezette az átültetésre szánt erek hideg konzerválását. Munkásságáért 1918-ban a Svéd Királyi Akadémia Nobel-díjjal tüntette ki. Dr.Carrel abban a kivételes kegyben részesült, hogy szeme láttára következett be Lourdes-ben egy rendkívüli gyógyulás. „Utazás Lourdes-ba” című könyvében ennek történetét írta le. A könyv igazi tárgya azonban nem is maga a gyógyulás, hanem az a lelki küzdelem, amit a természettudományban jártas orvos önmagával vív, amíg végül is kénytelen csodának elismerni a látott és általa is vizsgált gyógyulást.

November 6.

ANDRAL, G. / 1797-1876 / francia belgyógyász születési évfordulója. Párizsi egyetemi tanár, akinek klinikai és kórtani szemlélete a francia nyelvterületen fél évszázadot át irányadó volt. Speciális kutatási területe a vér kémiaja, valamint a szív és tüdő kórtana volt.

CSATÁRY Lajos / 1832-1907 / törvényszéki orvos halálának évfordulója. Pesti egyetemi magántanár és a MÁV főorvosa. A **hazai bábaképzés, a vasútégségügy és mentőszolgálat szervezője, az igazságügyi orvostan hazai kifejlesztője.** Az Országos Közegészségügyi Tanács tagja és történetének megírója volt.

RÓZSAVÖLGYI Imre / 1859-1927 / gyógyszerész halálának évfordulója. A budapesti aréna út 124 alatti patikájának laboratóriumában készítette az országosan elismert és megbízható „ERI” steril injekciókat. A Budapesti és Magyarországi Gyógyszerész Egyesületnek nagyrabecsült választmányi tagja, a MGYE tanügyi bizottságának elnöke. / Nagyapja: Rózsavölgyi Gyula a híres zeneműkereskedés és kiadó alapítója volt. /

November 7.

DU BOIS-REYMOND, E / 1818-1896 / német fiziológus születési évfordulója. Életét az elektrofiziológiának szentelte. A Berlini Egyetem Fiziológiai Tanszékének vezetőjeként pontos módszereket és érzékeny műszereket fejlesztett ki az emberi szervezet bioelektromos folyamatainak kutatására

November 11.

DIEFFENBACH, H. J. Fr. / 1792-1847 / német sebész halálának évfordulója. Berlini egyetemi tanár a plasztikai sebészet úttörője. Transzplantációs kísérletei is figyelemre méltók. Az érzékszervek és belső szervek műtéttanát is új módszerekkel gazdagította.

PARACELSUS, Ph. A. Th. / 1493-1541 / német orvos és természetfilozófus születési évfordulója. Orvos édesapja oktatta az orvostudományra. Később ferrarában tanult tovább és hamarosan a Galenosz-i humorálpatólógia szenvedélyes

ellenfelé vált. 1515-körül letett doktori vizsgája után megkezdte vándorútját, amelyet csak néhány rövid baseli és salzburgi tartózkodás szakított meg. Tapasztalatait 500 neki tulajdonított írásban jelentette meg./ Hazánkban kétszer is megfordult. 1521-ben Tokaj boráiban a föld aranyának remek átlényegülését magasaltta. 1537-ben Pozsonyban járt, s az akkori városbíró a tiszteletére adott lakomára meghívta a magisztrátus tagjain kívül a pozsonyi orvosokat is./ Korát megelőzte állásfoglalása miszerint a medicina egységes és abba a sebészet is beletartozik.

PROWAZEK, S. / 1875-1915 / cseh bakteriológus és víruskutató születési évfordulója. A trachoma, himlő és baromfipestis zárványtestjeinek kimutatása után a typhus exanthematicus kórokozójának kutatása közben fertőződött meg és halt meg. A kórokozót róla nevezték el: Rickettsia Prowazeki megjelöléssel.

ANDIK István / 1910-1977 / pécsi belgyógyász egyetemi tanár születési évfordulója. A Pécsi Magyar Királyi Erzsébet Tudományegyetemen 1935-ben avatták orvosdoktorrá. Első munkahelye megszaktásokkal / bécsi belklinikai tanulmányút, katonai szolgálat, szovjet hadifogság / az Ángyán Klinika volt. 1949/52 között a városi kórház belgyógyász főorvosa, majd igazgatója. 1952-től már a Pécsi Orvostudományi egyetem Kórélettani Intézetének adjunktusa majd docense. Pályafutását további tanulmányutak jelzik. Tudományos munkássága a táplálékfelvétel és szabályozás kérdései fele irányult. 1961-től – tekintettel a bányaiparra – a porbelégzés ártalmainak kutatására modern légzésfiziológiai laboratóriumot épített fel. 1970-ben egyetemi tanár, 1974-től a Kórélettani Intézet igazgatója. / Halálzási évfordulója: január 23. /

WILLIS, Th. / 1621-1675 / angol orvos és fiziológus halálzási évfordulója. Oxfordban tanult és tanított. Az agyfiziológia területén végzett kutatómunkájának eredményeként 1664-ben elsőként írta le a „Circulus arteriosus cerebri / Willis /”, később róla elnevezett agyalapi verőérkorszorút.

November 12.

SZUN JAT-szen / 1866- 1925 / kínai orvos-politikus születési évfordulója. Huszonnyolc éves korában Kína Újjászületésének Társasága néven szervezetet alapított. 1895-ben a mandzsu uralom ellen szervezkedett, melynek bukása után kénytelen volt emigrálni. 1905-ben Japánban megalapította az úgynevezett Szövetséges Ligát, az első modern kínai politikai pártot. Programjaként két évvel később közzétette a híres „három népi elvét „: a Csing-dinasztia megdöntését / nacionalizmus /, köztársaság létesítését / demokrácia /, a földhöz való egyenlő jogot / népjólét / hirdette meg. A kínai polgári forradalom kirobbanása után hazatért és 1912-ben megválasztották a Kínai Köztársaság ideiglenes elnökévé. Még ebben az évben létrehozta a Kuomintang / nemzeti / pártot, majd harcra indított Jüan Si-kaj diktatúrája ellen.

HOFFMANN, Fr. / 1660-1742 / német orvos-kémikus halálzási évfordulója. Már 33 évesen professzor az újonnan alapított Hallei Egyetemen, ahol az anatómia, sebészet, gyakorlati orvostan mellett fizikát és kémiát is tanított. I. Frigyes és I. Frigyes Vilmos királyok háziórova. A XVIII.

század egyik nagy rendszerezője. Egy „mechanikus” rendszert dolgozott ki, amelyben az embert egy hidraulikus gépnek sorolta be. A iatromechanika rendszerét a „Fundamenta” c. könyvében ismertette. A gyógyszerkészítésben is jeleskedett: Hoffmann cseppek, Hoffmann-elixir elvevezések is erre utalnak.

November 13.

MERCURIALI, G. / 1530-1606 / olasz renaissance orvos halálzási évfordulója. Padovai, bolognai, majd pisai egyetemi tanár. A bőrgyógyászat, nőorvoslás, gyermekgyógyászat úttörőnek számító tankönyvek szerzője. Foglalkozott a járványos betegségekkel is. Kiváló orvostörténészként Hippokratész műveinek kritikai feldolgozását végezte el és adta ki.

November 14.

GRUBY Dávid / 1810-1898 / magyar származású párizsi orvos halálzási évfordulója. Bőrgyógyász, parazitológus és mikrobiológusként számos kórokozó gombát fedezett fel a bőrgyógyászat területén. A párizsi művészvilág barátja és orvosa volt. A művészek számára alapítványt létesített. A szegénybetegek részére térítésmentesen gyógyított.

BANTING, F.G. / 1891-1941 / Kanadai fiziológus születési évfordulója. Tudományos karrierje véletlenül múltott. 1921 nyarán Mcleod a torontói fiziológiai Intézet igazgatója rendelkezésére bocsátott egy laboratóriumot állatkísérletek céljaira. Így jutott el Best orvostanhallgató közreműködésével az antidiabetikus hormon, az inzulin elkülönítéséhez. A felfedezésért Ő és Mcleod 1923-ban orvosi Nobel díjat kaptak. Repülőgép szerencsétlenség áldozataként halt meg.

BICHAT, M.F.X. / 1771-1802 / Francia anatómus orvos születési évfordulója. A modern szövettan megalapítója. Lerakta a rendszerbetegségek megértésének alapjait is. Fáradhatatlan kutatómunkában kimerülve 31 évesen, tüdővészben halt meg.

SYLVIUS, Fr. / 1641-1672 / holland orvos, anatómus és fiziológus halálzási évfordulója. A iatromechanika egyik legfontosabb képviselője. Abból indult ki, hogy a testben lejárvó kémiai folyamatok felelősek a betegségekért. Számos új gyógyszert állított elő. Amszterdami orvosi praxisát befejezve, 1658-tól a Leideni Egyetemen orvostudományi előadásokat tartott.

November 16.

GRÓSZ Frigyes / 1798-1858 / a Grósz szemészdinasztia megalapítójának születési évfordulója. Bécsben doktorált Morvaországban praktizált, majd 1830-ban visszajött szülővárosába, ahol saját költségén szemkórházat létesített. Különösen a hályogműtét technikát tökéletesítette. A szegénybetegeknek térítésmentesen rendelt. Szorgalmazta a szemészeti osztályok felállítását. A hazai szemészekről német nyelvű könyvet írt.

HATVANI István / 1718-1786 / debreceni orvos, matematikus, fizikus és filozófus halálzási évfordulója. Az első nemzetközi hírű magyar polihisztor. A debreceni kollégium tanára, a Bihar megyei gyógyszerárak felügyelője, a debreceni

természettudósok vezéregyénisége volt.

November 17.

BABINSKI, J. / lengyel származású párizsi ideggyógyász születési évfordulója. Egyetemi tanárként az idegpályák működésének kutatója. Számos más tünet mellett a róla elnevezett reflexet 1896-ban írta le. Mint Charcot tanítványa a hisztériával is foglalkozott.

BROUSSAIS, Fr. J. V. / 1772-1838 / francia belgyógyász halálzási évfordulója. Párizsi egyetemi tanárként a „fiziologizmus” hirdetője volt, amely szerint minden betegség a fokozott vagy csökkent ingerlékenység következtében jön létre. Legjobb gyógyszerként az érvágást propagálta.

November 18.

LOMBROSO, C. / 1836-1909 / olasz elmeorvos, antropológus, kriminálpszichológus születési évfordulója. Torinói egyetemi tanárként sok eredeti ötlete között született meg a „bűnöző alkat”, fogalma, valamint a zseni és az örült kapcsolata kellette fel a legnagyobb feltűnést. Bár feltevéseit nem tudta tudományosan alátámasztani, munkássága hatott korának gondolkodóira.

November 19.

AUENBRUGGER, J.L. / 1722-1809 / osztrák orvos születési évfordulója. Van Swieten tanítványaként praxist a bécsi spanol kórházban kezdte, melynek 1762-ben a vezetője is lett. Ebben a kórházban végezte – kitűnő zenei hallása révén – a mellkasi kopogtatás jellegzetességeinek a vizsgálatát. 1761-ben jelent meg „Inventum Novum”, című írása, amelyben leírta a kopogtatási módszert a mellkas betegségeinek diagnosztikájában. Ez a felfedezés azonban csak azután nyert általános elismerést, hogy 1808-ban Corvisart lefordította franciára.

CZERNY, V. / 1842-1916 / német sebész születési évfordulója. Tanulmányai végeztével Hebra, Oppolzer, Billroth asszisztenseként dolgozott. 1871-ben elnyert magántanári minősítése után Freiburgban a sebészet egyetemi tanára lett. 1877-ben Heidelbergbe ment, ahol később a Kísérleti Rákkutató Intézetet irányította. A sebészet néhány korszakalkotó újítást köszönhet neki. Számos operációs technikát tökéletesített és több új eljárást dolgozott ki, mindenek előtt a daganatos betegségek sebészete terén.

November 21.

AGRICOLA, G. / 1494-1555 / német orvos, mineralógus, polihisztor halálzási évfordulója. Chemnitzben / Karl Marx Stadt / városi orvos, udvari történéssz, polgármester, a bányászat és kohászat vezetője, „az ásványtan atyja”. Alapvető geológiai munkássága mellett az orvosi tevékenysége is jelentős. Sajtó alá rendezte Hippokratész és Galénosz munkáit. Könyvet írt a pestisről. Foglalkozott a gyógyforrások és az ásványok gyógyító hatásával.

November 22.

HATA, S. / 1873-1938 / japán bakteriológus halálzási évfordulója. Okayamában kezdte fiziológiai munkásságát. 1898-ban átment Kitasato mikrobiológiai intézetébe, Tokióba. 1907-től négy évet Németországban töltött. Előbb

Berlinben, majd Frankfurtban dolgozott. Ehrlichkel közösen leírták a spirillumus betegségek – köztük a vérhaj – vegyi gyógy módját, a korszakalkotó Salvarsan kezelést. Japánba visszatérve 1920-tól a mikrobiológia egyetemi tanára lett.

CSURGAY Kálmán / 1858-1892 / gyógyszerész születési évfordulója. Jeles gyógyszerész szakíró, a Gyógyszerészeti Közlöny és Évkönyv alapító szerkesztője. Tankönyve, rendeletgyűjteménye és több mint 100 cikke jelent meg.

KREBS, H.A. / 1900-1981 / német származású brit biokémikus halálzási évfordulója. Orvosi, biológiai és kémiai szakon tanult Göttingenben, freiburgban, Münchenben és Berlinben. 1933-ban kivándorolt Angliába. Cambridgei, scheffieldi oktatói megbízása után 1967-ig Whitley-ben volt biokémia professzora, Oxfordban a Trinity College tagja. Biokémiai munkássága középpontjában a sejtek közötti anyagcsere kutatása állt. Az úgynevezett Szentgyörgyi-Krebs körrel / citromsavciklus / foglalkozó kutatásainak eredményeként a modern biokémia egyik megalapítója. 1953-ban orvosi Nobel-díjat kapott.

November 23.

RIPPL-RÓNAI József / 1861-1927 / gyógyszerész, festőművész halálzási évfordulója. 1881-ben a budapesti egyetemen szerzett oklevelének kézhezvételét követően gyógyszerészként kezdte pályafutását. A későbbiekben, mint híres festőművész a posztimpresszionista, magyar szecessziós irányzat egyik úttörője lett.

November 25.

WINTERNITZ Arnold / 1872-1938 / sebész halálzási évfordulója. A budapesti Szent István Kórház főorvosa, címzetes egyetemi tanár a mellkasi sebészet hazai úttörő képviselője.

November 27.

SHERRINGTON, Ch. S. / 1857-1952 / brit fiziológus születési évfordulója. Cambridgei és londoni tanulmányai után Liverpoolban 1895-1913 között egyetemi tanár, ahonnan Oxfordba hívták. Fő kutatási területe az idegek fiziológiáján belül a reflexológia. A róla elnevezett Sherrington-törvény szerint minden bőrfelület két vagy három gerincszegmentum által innerválódik. 1920-ban a Royal Society of Physicians elnökévé választották. 1932-ben Nobel-díjat kapott.

November 28.

BAER, K.E. von / 1792-1876 / német származású észt anatómus, embriológus, zoológus halálzási évfordulója. Königsbergi, dorpat, majd szentpétervári egyetemi tanár. Felfedezte az emlősök és az ember petesejtjét. Létrehozta a Német Antropológiai Társaságot. Felállította a fejlődéstan csiralemez-elméletét. Oroszországban geográfiai és entomológiai társaságot alapított. Reguly Antal támogatója is volt.

November 29.

CHARCOT, J. M. / 1825-1893 / francia ideg és elmorvos születési évfordulója Párizsi egyetemi tanárként alapvető leírást közölt a hisztériáról valamint számos organikus idegbetegségről. Klinikai és kórbonctani ismeretek alapján

kidolgozta az agy és gerincvelő lokalizációs tanát. „Iskolájából” számos neves ideggyógyász került ki.

MALPIGHI, M. / 1628-1694 / olasz anatómus halálzási évfordulója. Szülővárosában részestült orvosi képzésben, majd Pisaban, Bolognában valamint Messinában működött professzorként. 1691-től a pápák udvari orvosa lett. Újító munkásságának sokat köszönhet a mikroszkópos anatómia. A vértestecskék és a tüdő kapilláris hálózatának 1661-es felfedezésével szolgáltatta az utolsó láncszemet Harvey keringési rendszerről alkotott elméletéhez. Ezt követően még számos leírást közölt az egyes szervek „mikroszkópos” felépítéséről. Róla nevezték el többek között a „Malpighi-testecskéket” a vesében, a Malpighi réteget a bőrben, stb.

November 30.

FABINI János Teofil / 1791-1847 / szemész halálzási évfordulója. A szemészet első professzora a pesti egyetemen. Számos szemészeti munka szerzője volt.

DECEMBER

December 1.

MATOLCSY Miklós / 1869-1938 / gyógyszerész és orvosdoktor halálzási évfordulója. Egyetemi tanár, a budapesti Egyetemi Gyógyszertár megalapítója, első vezetője. Munkásságából kiemelkedik a „Könyv és irodalmi gyűjtemény a magyarországi gyógyszerészeti munkáról / 1578-1909 /, című bibliográfia

HALDAN E, J. B. S. / 1899-1964 / angol fiziológus halálzási évfordulója. Londoni egyetemi tanárként az emberi örökléstan kutatója volt.

December 2.

RECKLINGHAUSEN, F. D. C. von / 1833-1910 / német patológus születési évfordulója. Strassburgi egyetemi tanár, a csontok kóroktanának, valamint a bőr fibrómáinak kutatója.

NINOT, G. R. / 1885-1950 / amerikai orvos születési évfordulója. A Harvard Medical School professzora, aki 1934-ben harmadmagával Nobel-díjat kapott azért a felfedezésért, hogy a vérszegénységet a májterápiával gyógyítani lehet.

LENHOSSÉK József / 1818-1918 / anatómus halálzási évfordulója. Kolozsvári, majd pesti egyetemi tanár. A Lenhossék dinasztia jeles tagja. Főként a nyúltagy valamint a gerincagy szerkezetének kutatásával szerzett nemzetközi hírnevet. Elsőként írta le a formatio reticularis. Kiváló antropológus is volt. „Az emberi koponyáime” /1875/ című könyve úttörő jellegű. Deák Ferenc koponyájának kranioszkoپیai tanulmányozásáról 1876-ban értekezett. Munkásságának nemzetközi elismerését a Francia Akademia Monthyon-díja bizonyítja.

December 3.

MELZER Miklós / 1891-1985 / bőrgyógyász egyetemi tanár születési évfordulója. A budapesti Orvosi Karon vette kézhez a diplomáját. 1918-tól, mint segédorvos dolgozott a fővárosi járványkórházban, majd a Bőrgyógyászati Klinikán gyakornok, tanársegéd. 1928-tól

Kaposvárot a Bőr és Nemibeteg Osztály főorvosa. 1931-ben Johan Béla díjjal tüntették ki. 1932-ben Pécssett habilitált. 1936-ban Szegeden rendkívüli tanár. Laboratóriumi kísérletes munkáival megalapította hazánkban az experimentális dermatológiát. 1939-ben Szegeden nyilvános rendes tanár, a szegedi Bőrgyógyászati Klinika igazgatója. **1940-ben a Pécsi Magyar Királyi Erzsébet Tudományegyetemen nyilvános rendes tanárként a Bőrgyógyászati Klinika igazgatója.** 1941/42-es tanévben az Orvosi Kar dékánja, 1944/46 között prodekan, Kossuth-díjas. 1962-ben nyugdíjba vonult, de továbbra is változatlan intenzitással dolgozott haláláig. / halálzási évfordulója: március 7 /

PETTENKOFER, von M. J. / 1818-1901 / német higiénikus halálzási évfordulója. Müncheni egyetemi tanárként a levegő, víz és talaj egészségügyi kutatásában úttörő munkát végzett. Jelentősek a városegészségügy, köztisztaság, lakáshigiéné, munkahigiéné, csatornázás terén felmutatott írásai is. Egészségügyi anyagcserevizsgáló és kalorimetriás módszert vezetett be. Nevéhez fűződik az Archiv für Hygiene c. folyóirat megalapítása. Ő kezdeményezte a müncheni Közegészségügyi Intézet megalapítását is melyet 1879-ben nyitottak meg.

December 4.

TAUFFER Vilmos / 1851-1934 / szülész-nőgyógyász halálzási évfordulója. Budapesti egyetemi tanár a szülészeti aszepszis valamint a nőgyógyászati operatív technika alkalmazója. Európa több neves szülészeti-nőgyógyászati intézetében fordult meg. A legnagyobb hatást Hegar professzor gyakorolta rá Freiburgban. Idehaza a szakemberek egész sorát nevelte. Kidolgozta a magyar szülészeti rendtartást, ami alapjaiban még ma is érvényes.

RICHET, Ch. R. / 1850-1935 / francia orvos, fiziológus és író halálzási évfordulója. 1887-ben a Párizsi Egyetem professzorává nevezték ki. Nyugalomba vonulásáig ugyan azon tanszéken maradt. Kidolgozta a szérumerápiát, amely az aktív védőoltással szemben passzív immunizálásként azonnali védelmet tesz lehetővé. Az allergia kutatásban döntő áttörést jelentett az anafilaxis felfedezése és magyarázata. 1913-ban orvosi Nobel-díjjal tüntették ki.

December 5.

REUTER Camilló / 1874-1954 / az elmekörtán pozsonyi, majd pécsi tanárának halálzási évfordulója. Egyetemi tanulmányait Budapesten végezte el. 1901-ben a budapesti Orvosi Kar Ideg- és Elmeklinikáján kezdett dolgozni. Érdeklődése az elmekörtán fele fordult. Ebből a témakörből jelentetett meg számos közleményt. 1917-ben magántanári képesítést kapott. 1918-ban Pozsonyban a Magyar Királyi Erzsébet Tudományegyetemen az Orvosi Kar nyilvános rendes tanárának nevezték ki. / 1919-ben a cseh hatóságok a tanárok zömét kiutasították az Orvosi Kar 1920 őszi Budapesti az Állatorvosi Főiskolán és különböző kórházakban folytatta működését, ahonnan csak Pécs szerb megszállása alól való felszabadulása után telepedhetett le Pécsre. / **Az 1920-as években három tanévben az Orvosi Kar dékánja, küzd az egyetem fennmaradásáért. 1943/44 tanévben ismét dékán. 1945-ben nyugdíjba vonult.** Ismert növény- könyv- és exlibris gyűjtő volt

.Növénygyűjteményét a Magyar Nemzeti Múzeum őrzi. Nagy gonddal foglalkozott az elmebetegképzőművészeti alkotásaival, ezeket összegyűjtötte és elvégezte szakirodalmi feldolgozásukat. Mint helytörténész is említésre méltó.

BAUHIN, C. / 1560-1624 / svájci anatómus és botanikus halálának évfordulója. Bázei egyetemi tanárként kórboncnok és farmakológus. A fejlődési rendellenességekről írt munkája, valamint a növényeket természetes rendszerbe soroló írása hosszú időn át tankönyv volt.

MARTIN, E. / 1809-1875 / német születés halálának évfordulója. Berlini egyetemi tanárként a rendszeres medencemérés bevezetője, számos szülészeti módszer kidolgozója. Elsőként végzett sikeres ovariotómiát.

December 6.

MORGAGNI, G.B. / 1682-1771 / olasz anatómus orvos halálának évfordulója. A galénoszi humorpatológiával szembehelyezte az anatómiai alapú szolidápatológiát. Az anatómiát Valsalvától tanulta, akinek asszisztense lett. 1711-ben Bolognában majd négy év múlva Padovában egyetemi tanár. Az emberi test részleteinek sokaságát írta le, így például a gégefőben található – róla elnevezett - Morgagni tasakot. 1761-ben nagyjelentőségű műve: „De sedibus et causis morborum” címmel jelent meg.

December 7.

FORRAI Elemér / 1895-1963 / magyar származású angol belgyógyász és biokémikus halálának évfordulója. Az invernessi kórház főorvosaként a foszforanyagcsere, a bilirubin, majd a penicillin kutatója.

SCHWANN, Th. / 1810-1882 / német anatómus és fiziológus születési évfordulója. Az általános sejtelmélet életrehívója. Orvosi tanulmányai után Berlinben fedezte fel a gyomorsav legfontosabb enzimjét a pepszint. Ezt követően a Löweni egyetem tanára lett, majd 1848-tól Lüttichben a fiziológiai és összehasonlító anatómia tanszékének vezetőjeként új sejtelméletet állított fel. Abból indult ki, hogy minden szervezet sejtéből származik.

December 8.

NEUBURGER, M. / 1868-1955 / osztrák orvostörténész születési évfordulója. A bécsi Orvostörténeti Intézet alapítója. Munkásságából kiemelkednek a „Bécsi Orvosi Iskola”-val kapcsolatos írásai. Bécsben volt egyetemi tanár 1939-ig, ekkor Londonba emigrált, ahonnan Buffalóba költözött. Megírta az orvostudomány történetét két kötetben. Kiadta a gyógyítás mestereit hat kötetben Az Orvostörténet kézikönyvét Pagellal közösen szerkesztette három kötet terjedelemben.

December 10.

SKODA, J. / 1805-1881 / bécsi belgyógyász születésének évfordulója. Egyetemi tanárként a „Második Bécsi Iskola”, egyik vezéralakja. A mellkasi kopogtatást és hallgatást Ő vezette be a belgyógyászati diagnosztikába.

CSANÁDY Gusztáv / 1837-1913 / gyógyszerész születési évfordulója. Pest vármegegyésze. A

keszthelyi Gazdasági Akadémia tanára, később igazgatója. Ő volt az első pesti egyetemen, aki kémiai doktorátust szerzett. Főleg a borkémiával foglalkozó írásai német, román, szerb, szlovák nyelveken is megjelentek.

December 11.

KOCH, R. / 1843-1910 / Német bakteriológus születési évfordulója, a berlini egyetemi tanárként a bakteriológia módszertanának legfőbb kidolgozója, a tbc bacillus, a lépfene bacillus, a kolera vibrió és számos más kórokozó felfedezője. 1905-ben Nobel-díjat kapott.

December 12.

SÁNTHA Kálmán / 1903-1956 / ideggyógyász halálának évfordulója. Agyszövet-tani kutató, a debreceni ideg- és elmeklinika igazgatója 1951-ig, majd Balassagyarmaton kórházi főorvos. Leváltásáig az ország vezető idegsebésze, nemzetközileg elismert tudományos kutató volt.

December 13.

KITAIBEL Pál / 1757-1817 / botanikus. Orvosi végzettsége volt, de nem praktizált: előbb az egyetem botanikus kertjét újította fel, majd haláláig Magyarország növényvilágának felkutatásával és leírásával foglalkozott. Bár a pesti egyetem botanikai tanszékének tanárává nevezték ki, nem adott elő, gróf Waldstein Ádám mecénással közösen folytatta a természettudományi feltárást. Nemcsak új hazai növényeket, hanem állatokat és kőzeteket is leírt. Felfedezte a tellurt. Elsőként állított elő klórmentes. Elemezte a hazai ásványvizeket. Gyűjteményével megvetette a Nemzeti Múzeum természetrajzi tárának alapjait. Közeli háromszáz új növényfaj vagy fajta megismerését köszönheti neki a botanika.

MAIMONIDÉSZ, M. / 1135-1204 / zsidó orvos, filozófus halálának évfordulója. Az arab nyelvet, matematikát, csillagászatot, orvoslást, gyógyszer-tant többek között Averroestől tanulta. Egyiptomban Szaladin szultán udvari orvosa lett. Orvosi fő műve az „Orvosi aforizmák”, amelyben anatómiával, élettannal, patológiával, általános és különös gyógymódokkal foglalkozik. Maradandó értéket képvisel etikai munkássága is.

December 14.

TÓTH Lajos / 1856-1926 / a reformkor nagy magyar orvosainak, munkáit is elsősorban Markusovszky Lajos munkáját folytatta. Sokat tett a magyar orvostudomány, a magyar egészségkultúra, ezen belül is az orvospérezés fejlesztéséért. A mai napon a halálának évfordulójára emlékezünk. A budapesti orvoskaron szerzett 1879-ben diplomát. Ezt követően gyógyszer-tani kutatásokkal foglalkozott. E témakörből jelentek meg közleményei is. 1886-ban gyógyszer-tanból magántanár lett, de már két évvel korábban a kultuszminisztériumban dolgozott. 1890-ben kinevezték a kolozsvári egyetem gyógyszer-tan professzorának, de nem foglalta el a tanszéket, mert felettesei munkáját pótolhatatlannak tekintették és nem engedték el a minisztériumból. Államtitkárként az egyetem fejlesztésén munkálkodott. Nevéhez fűződik a budapesti orvosi fakultás összes új létesítménye, melyek ugyan a századforduló után létesültek, de tervük már Markusovszky gondolataiban megfogant. Az 1912-ben alapított pozsonyi

Erzsébet Tudományegyetem 1919-ben Pozsony csehszlovák megszállása miatt – Budapestre, majd 1923-ban Pécsre költözött. **Tóth Lajosnak kimagasló érdemei voltak az egyetem alapítása, átmeneti budapesti működése és pécsi letelepítése körül.** Az 1920-as évek gazdasági nehézségei miatt felmerült a pécsi egyetem felszámolásának gondolata is, amely ellen – mások mellett – Tóth Lajos következetesen és eredményesen küzdött. Entz Béla egyetemünk professzora erre így emlékezett: „Az orvoskar munkásságát többször megzavarta az egyetem meg-szüntetésének terve, de mindig akadtak pártfogóink, akik ezt a tervet meggyűlölték. Ezek között nem szabad megfeledkeznünk egyetemünk legnagyobb barátjáról, néhai Tóth Lajos államtitkárról, mert az ő céltudatos munkásságának köszönhető elsősorban egyetemünk megerősödése és fejlődése. Korányi Sándor Budapesten, a Királyi Orvosegyesületben Tóth Lajos halálakor – többek közt – a következőket mondta:”Ki tudja hol tartanánk, ha nem lép Markusovszky örökébe Tóth Lajos! Munkája nagyságának, sikerének hirdetői a budapesti fakultásunk külső klinikai telepe, Műegyetemünk, Közgazdasági Egyetemünk, Kolozsvár, Pozsony, Debrecen Pécs, Szeged egyetemei. Ki az a magyar orvos, aki ehhez hasonló sikerrel dicsekedhet? Élete óriási eredményeinek titka egyszerű, mint ahogy a szó nemes értelmében egyszerű, könnyen megérthető volt ő maga is. Minden ízében, gondolatában magyar volt”. 1927 február 8.-án a Magyar Királyi Erzsébet Tudományegyetem Tudományos Szövetségének Orvosi Szakosztálya diszultést tartott, amelyen a szakosztály elnöke Scipiades Elemér megindultán közölte: „, gyászunkban is örömmel jelenthetem, hogy az Erzsébet egyetem Orvoskarának tanártestülete, szerény indítványom alapján a mai napon fogadalmat kíván tenni. Ennek maradandó jeleként a mondott tanártestület Orvosi Szakosztályunk igazgatótanácsának hozzájárulásával Tóth Lajos emlékermet alapít, melynek elkészítését Kisfaludy-Stróbs Zsigmond vállalta. Az emlékeremben a következők részesültek: ifj. Imre József, Mansfeld Géza, HeimPál, Scipiades Elemér, Entz Béla, Ángyán János, Rhorer László, Reuter Kamilló, Jenei Endre, Johann Béla, Verebély Tibor, Pekár Mihály, Berde Károly, Bakay Lajos.

RICHTER Gedeon / 1872-1944 / gyógyszer-vegyész halálának évfordulója. Neve alatt működő gyógyszer-gyár / Egy ideig Kőbányai gyógyszer-gyár / alapítója.

December 15.

TRENDELENBURG, Fr. / 1844-1924 / német sebész halálának évfordulója. Lipcsei egyetemi tanár, akinek számos műtéti újítását és eszközét ma is használják a sebészetben.

December 16.

QUESNAY, Fr. / 1694-1774 / francia sebész és közigazdász halálának évfordulója. Mint falusi sebész kezdte működését. XV. Lajos orvosa, valamint az enciklopedisták barátja lett. Sokat tett a Sebészeti akadémia fejlődéséért. Világhírű, mint közigazdász szerzte.

BRIGHT, R. / 1789-1858 / angol belgyógyász halálának évfordulója. A londoni Guy kórház orvosa, akit a vesebetegségek alapos klinikai és kórbonctani leírása tett világhírűvé. Mint útleíró is nevezetes. Többek között magyarországi útjáról

is közölt angol nyelvű beszámólót 1818-ban.

December 17.

DAVY, H. sir / 1778-1829 / angol gyógyszerész, vegyész születési évfordulója. Orvosi tanulmányokat is végzett. Több elem felfedezője. A légzés élettanával, a vérgázokkal, a galvánáram hatásával foglalkozott. A kőgáz felfedezésével módot nyitott később a narkózis bevezetésére.

PURKINJE, J. E. / 1787-1869 / cseh fiziológus születési évfordulója. A boroszlói Fiziológiai Intézet megalapítója, később prágai egyetemi tanár. Fejlesztette a szövettani technikát, megtervezte a mikrotómot. Felismerte – Schwann megelőzve – a sejtek jelentőségét. Az embrionális csomó felfedezésével a fejlődéstant gazdagította. Bevezette a protoplazma fogalmát, leírta az idegsejt szerkezetét és különféle formáit, a hasnyálmirigy zsíroló hatását. Foglalkozott a szívműködés, a méhműködés, a látás élettanával, az ujjlenyomatok embertani szerepével és még sok egyébvel.

December 19.

HIS, W. jun. / 1863-1934 / svájci belgyógyász születési évfordulója. berlinben egyetemi tanárként a szív vezetőrendszerének kutatója, a pitvar-kamrai nyálal leírója, a köszvény és a volhinidai láz kóroktanának kutatója.

December 20.

HUTYRA Ferenc / 1860-1934 / orvos, állatorvos halálzási évfordulója. Az állatjárványtan kutatója, az Állatorvosi Főiskola átszervezője és rektora. Az állategészségügyi törvénykezés korszerűsítője, állatorvosi szakkönyvek szerzője, főrendiházi tag volt.

PARÉ, A / 1510? – 1590 / francia sebész halálzási évfordulója. Minden orvosi előképzettség nélkül már 22 évesen a párizsi Hotel Dieu kórház segédsebésze. Képességei alapján később a francia király sebésze. Tábori sebészként újra bevezette az érelkötést, művegtagokat szerkesztett, stb. Sírkövére az egyik aforizmáját vették: „Az aki gazdagságér”, és nem a tudásér” léssen Kirurgussá nem sokat ér.”

KORÁNYI Frigyes / 1827-1913 / belgyógyász egyetemi tanár születési évfordulója. Medikusként részt vett a szabadságharcban. 1865-ben az idegkór tan magántanára. 1866-ban nyilvános rendes tanár a pesti Orvoskarban. A Magyar Belgyógyászati Iskola kifejlesztője. A hazai tbc ellenes küzdelem egyik vezető egyénisége. Az első magyar tbc szanatórium létesítője. Az első modern magyar belgyógyászati kézikönyv szerzője.

December 21.

PARKINSON, J. / 1755-1824 / angol orvos halálzási évfordulója. A róla elnevezett paralysis agitans kórképét / 1817-ben / valamint az appendicitis kórbonctanát írta le.

December 23.

LIBERMANN Leó / 1883-1938 / szemész halálzási évfordulója. Rókus kórház főorvosa, rendkívüli egyetemi tanár, a Magyar Szemorvos Társaság elnöke. Értékes műtéteti újításokat

vezetett be, kiadta a Snellen-féle látáspróbákat több fajta jelzésrendszerrel. Könyvet írt a fontosabb szembetegségekről, valamint az idősök jellegzetes látási zavarairól.

December 24.

BEHTEREV, V.M. / 1857-1927 / orosz elme és ideggyógyász halálzási évfordulója. Neurológiai és pszichiátriai magántanári cím elnyerése után 1881-ben Lipcsébe, majd Párizsba ment ismeretei bővítése érdekében. Visszatérve Oroszországba 1886-ban Kazanyban létrehozta az első orosz pszichiátriai labort, majd 1903-ban Szentpéterváron a pszichoneurológiai intézetet. Leírta az agyvelő több jelentős részét. Reflex-elméletet állított fel. Nevét viseli a gerinc megmerevedésével és görbületével járó ismeretlen kóreredetű spondylitis ankylopoetica: Behterev kór.

RUSH, B. / 1745-1813 / amerikai orvos, politikus születési évfordulója. Franklin társaként a Függetlenségi Nyilatkozat egyik aláírója. Philadelphai egyetemi tanárként igenértékes járványtani működést fejtett ki. Az amerikai köztisztaság, közegészségügy és humánus elmebeteg ápolás képviselője volt.

December 25.

CSAPODI István / 1856-1912 / szemész születési évfordulója. Budapesti címzetes egyetemi tanár, poliklinikai főorvos. Számos szemészeti kórkép leírása mellett kidolgozta és a mai napig is használatos látáspróba-táblázatokat. Fejlesztette a szemészeti műtétant. egészségnevelő munkásságot végzett.

December 26.

ROMER István / 1788-1842 / gyógyszerész születési évfordulója. A róla elnevezett gyűjtőkészülék feltalálója. Ő szabadalmaztatta az Irinyi János által feltalált foszforos gyufát is.

VÁMOSSY Zoltán / 1868-1953 / farmakológus halálzási évfordulója. A budapesti egyetemen a gyógyszer-tanára. Az Orvosi Hetilap szerkesztője, a máj méregtelenítő hatásának kutatója, a phenophthalein hashajtó hatásának felfedezője.

December 27.

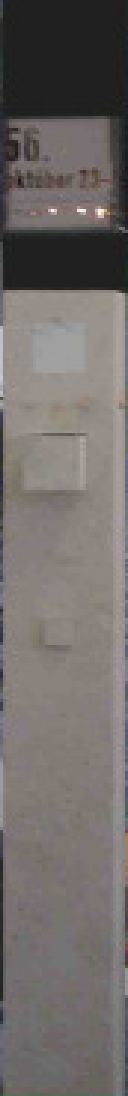
SALKAHÁZI Sára / 1899-1944 / szociális testvér halálzási évfordulója. Május 1-én Kassán született. Iskoláit a tanítói diploma megszerzéséig Kassán végezte. Egy esztendeig tanítónőként dolgozik, majd a csehek általi hűségeskü megtagadása miatt elhagyja a pályát. Megtanulja a könyvkötészetet, dolgozik húga kalapüzletében. 1919-től kezdve különböző felvidéki magyar lapokba ír. Még ebben az évben újságíró-igazolványt szerez. 1926-ban jelenik meg első novelláskötete Fekete furulya címmel. Egy évvel később megismerkedik a Kassán letelepedő szociális testvérekkel. 1928-ban elvégzi az általuk szervezett szociális és népjóléti tanfolyamot. Lélekekben egyre közelebb kerül a társaság szellemiségéhez. 1929-ben elfogadják jelentkezését a Szociális Testvérek Társaságába. Februárban megkezdí a noviciátust a szegvári házukban. Akaratos, elismerésre vágyó egyénisége a szerzetesi élet kívánalmaihoz nehezen igazodott. 1937-ben elhagyja Kassát és Budapestre költözik.

Az anyaházban mindig olyan beosztást kap amilyen munkára épp mincs ember. Egy év alatt 18 munkaterületen találjuk. 1940 pünkösdjén leteszi örök fogadalmát. Nevét 1942-ben –amikor a németbarátság következtében sokan visszaveszik eredeti német nevüket – Salkaházira magyarosítja. A szociális testvérek kivették részüket az üldözöttek – nem kis bátorságot igénylő – menekítéséből. Mintegy ezer üldözött köszönheti nekik életét, közülük százan személy szerint Sára testvérek . A társaság összes budapesti és vidéki háza tele volt hamis papírokkal ellátott bújtatottakkal. 1944. december 27-én a nyilasok körülzárták a Bokréta utcai munkásnőotthont amely Sára testvér vezetése alatt állt. Zsidókat után kutattak. Az őrizetbevettéssel együtt Sára testvért is, mint az otthon felelős vezetőjét elhurcolták. A foglyokat a késő esti órában a fővámház elé szállították és levetkőztették őket. Ekkor –mielőtt a sortűz eldőrdült volna – egy alacsony termetű, rövid feketehajú nő megmagyarázhatatlan nyugalommal a kivégzői fele fordult, szemükbe nézett, majd letérdelt, s az égre emelt tekintettel nagy kereszvetet vetett magára. Ez volt az utolsó mozdulata: a jejes Dunába lőtték. Hazánkban még ma is élnek azok közül, akik neki köszönhetik életüket. De még több azon honfitársaink száma, akik először csak szűkebb családi körben hallottak áldozatáról, s csak később ismerhették meg megrendítő életpályáját, vértanúságát. Salkaházi Sára szociális testvér boldoggá avatására 2006. szeptember 17-én Budapesten, a Szent István bazilikában került sor.

December 30.

HELMONT, J.B. von / 1579-1644 / flamand orvos és természettudós halálzási évfordulója. Az iatrokémia egyik fő képviselője a paracelsusi természetfilozófia alapján végezte kutatásait. Az antik orvoslás által tanított nedvkórtant kívánta megcáfolni. az élő szervezetben alapvető kémiai anyagcsere folyamatok érvényességét hirdette. Gyógyforrásokban kimutatta a szénsav és az alkáliák jelenlétét. Megalkotta a gáz fogalmát. Nagy utazásai után Brüsszel közelében praktizált 1605-től.

Dr. Buda József
emeritus főiskolai tanár

Felvételizők Napja

